

Október 6-i megemlékezés

A forradalom eszméje tovább él

Fotó: Nagy Tibor

Csütörtökön délután a marosvásárhelyi Székely vértanúk emlékoszlopánál az 1848–49-es forradalom és szabadságharc tizenhárom vértanújára emlékeztek. A forradalom elbukott, de az eszméje tovább él, így az áldozatuk nem volt hiábavaló – többek között ennek a gondolatnak adtak hangot a megemlékezésen felszólalók.

Vajda György

A postaréti ünnepségen először Tuzson Attila plébános, a marosvásárhelyi Keresztelő Szent János plébánia kisegítőlelkésze emlékezett meg

a vértanúkról, és áldotta meg a rendezvényt. Utána Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke és az RMDSZ megyei szervezetének elnöke szólalt fel. Az elnök Habsburg Ottó politikust idézte: „Aki nem ismeri a múltat, nem ítélni meg a jövőt. A múlt az a talaj, amelyen állunk. Tanítómesterünk, megmutatja, hogy milyen hibákat nem szabad újra elkövetni, és mit kell tenni”. Ezért kötelességünk minden évben megemlékezni arról a 16 honvéd tábornokról, akiket az 1848–49-es forradalom és szabadságharc leverése után kivégeztek, közülük tizenháromat Aradon, és Pesten az első felelős magyar miniszterelnököt, Batthyány Lajost.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, FÉLÁRON!

A vízügyi hatóság megkezdte a romániai gátak ellenőrzését

A verespataki eset után az ellenőrzéseket azért rendelték el, hogy megelőzzék a hasonló eseményeket, amelyek helyi közösségeket veszélyeztethetnek.

4.

Újabb ERASMUS+ pályázat

A cél az, hogy a szakköri tevékenységeken a diákok megismerjék és megszeressék az elektronikát, és az elméleti ismereteket elsajátítva eljussanak a készségek kialakulásáig, így képesek lesznek „a szükséges műszerek és alkatrészek működésén, a mikrovezérlők programozásán át az egyszerűbb vezérlések megvalósításáig”.

17.

Közösségi éléskamrát hozott létre a Solidaris Egyesület

Tartós élelmiszerek beszerzésével készülő az előttünk álló nehéz télre a Solidaris Egyesület, ugyanis számítanak arra, hogy a magasra rúgó számlák miatt sok család, egyedül élő kisnyugdíjas kerülhet abba a helyzetbe, hogy nem jut majd a mindennapi betevőre.

18.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Ne hagyja ki az őszi szőnyegvásárt!

carpeta

Október 12–16. között térjen be a SAMIRA üzletbe: Marosvásárhely, Bartók Béla utca 1–3. szám. Szerdától vasárnapig 9–19 óra között szőnyegek, futószőnyegek nagy választéka várja, kedvezményes áron vásárolható! Ajándék vár minden vásárlóra! Telefon: 0265/269-295; 0740-187-603.

OKTÓBER

7., péntek
A Nap kel
7 óra 28 perckor,
lenyugszik
18 óra 52 perckor.
Az év 280. napja,
hátravan 85 nap.

*Isten éltesse!

Ma AMÁLIA, holnap KOPPÁNY napja.
KOPPÁNY: régi magyar személynév, valószínűleg török méltóságnévből származik.

IDŐJÁRÁS
Változókéony égbolt,
ködképződés lehetséges
Hőmérséklet:
max. 18 °C
min. 5 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2022. október 6.

1 EUR	4,9366
1 USD	4,9920
100 HUF	1,1700
1 g ARANY	275,3180

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker 40, 5, 28, 7, 36 + 10 **NOROC PLUS: 7 3 8 7 3 9**

40 36, 40, 6, 1, 30, 19 **SUPER NOROC: 5 5 0 5 6 0**

49 25, 27, 9, 13, 37, 7 **NOROC: 0 5 8 0 7 6 5**

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Szükséges az ideiglenes lakhely bejegyzése

A Marosvásárhelyi Lakosság-nyilvántartó Hivatal emlékezteti a diákokat, hogy ha nem a lakhelyükön, hanem más városban folytatják egyetemi tanulmányaikat, és több mint 15 napon át tartózkodnak ott, akkor ideiglenes lakhelyüket kötelesek bejegyeztetni a személyi okmányba. Ehhez egy kérvény, a személyi igazolvány és az ideiglenes lakhelyet igazoló irat eredeti példánya szükséges. Ha kiskorú tanuló van szó, őt egyik szülő, illetve esetenként a gyám kell elkísérje a hivatalba. Azoknak a diákoknak, akik bentlakásban laknak, az ügyintézés az ingatlan adminisztrátora is felvállalhatja. Bővebb tájékoztatást a 0265-250-391-es telefonszámon, illetve a hivatal Călărașilor utca 26-28. szám alatti székhelyén nyújtanak hétfőn, szerdán és pénteken 8.30-16.30 óra, valamint kedden és csütörtökön 8.30-18.30 óra között. Minden információ megtalálható a www.tirgumures.ro honlapon is.

Állásbörze frissen végzett fiataloknak

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Hivatal október 14-én 9 órától állásbörzét szervez azoknak a fiataloknak, akik frissen végeztek tanulmányaikat. Marosvásárhelyen a Művész moziban, Szászrégenben, Segesváron, Marosludason, Dicsőszentmártonban és Szovátán a munkaponton várják az állást keresőket.

Gyermekfoglalkozások

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány komplex gyermekfoglalkozásokat szervez Marosvásárhelyen, a Sáros utca 1. szám alatt. A résztvevők interaktív természetismereti foglalkozásra, növényi tinták készítésére számíthatnak Köllő Melinda kézműves vezetésével, de szó lesz az októberi jeles napokról is. Tekei Erika mesét mond gyermekeknek. A tevékenységekre nagycsoportos óvodásokat és kisiskolásokat várnak a következő időpontokban: 19-én és 20-án, továbbá október 26-án és 27-én 9-10.30 és 11-12.30 óra között. Jelentkezni október 14-én 14 óráig lehet az erdodi.nora@ehh.ro e-mail-címen. Az e-mailben fel kell tüntetni az iskola nevét, az osztályt, a gyermekek létszámát, a tanító elérhetőségét.

Kirándulás Segesvárra

A Maros Megyei Magyar Nyugdíjasok Klubja kirándulást szervez október 15-én – a Petőfi-év alkalmából – Segesvárra, az Ispánkúthoz és a fehéregyházi emlékműhöz. Érdeklődni, jelentkezni a 0744-928-299-es telefonszámon lehet naponta 10 és 13 óra között.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Október 7., péntek:

* 18.00 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 2: FC Voluntari – CS Mioveni (Szuperliga, 13. forduló)

* 19.00 óra, M4 Sport: MOL Fehérvár FC – Zalaegerszegi TE FC (NB I, 10. forduló)

* 21.00 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 1: Campionii FC Argeș Pitești – CSU Craiova (Szuperliga, 13. forduló)

* 21.05 óra, M4 Sport: Újpest FC – Kecskeméti TE (NB I, 10. forduló)

Október 8., szombat:

* 11.00 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 1: Bukaresti CSA Steaua – Temesvári Politehnica (2. liga, 9. forduló)

* 13.00 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 1: Dési Unirea – Galaci Suporter Club Oțelul (2. liga, 9. forduló)

* 15.00 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 2: Kolozsvári FCU – Nagyszébeni Hermannstadt (Szuperliga, 13. forduló)

* 18.00 óra, M4 Sport: Kisvárdai Master Good – Vasas FC (NB I, 10. forduló)

* 20.30 óra, M4 Sport: Budapest Honvéd – Mezőkövesd Zsóry FC (NB I, 10. forduló)

* 21.30 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 1: Bukaresti Rapid 1923 – Botosáni FC (Szuperliga, 13. forduló)

Október 9., vasárnap:

* 11.00 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 1: Nagybányai Minaur – Bukaresti Dinamo 1948 (2. liga, 9. forduló)

* 15.30 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 2: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – Konstancai FCV Farul (Szuperliga, 13. forduló)

* 16.30 óra, M4 Sport: Paksi FC – Puskás Akadémia FC (NB I, 10. forduló)

* 19.00 óra, M4 Sport: Ferencvárosi TC – Debreceni VSC (NB I, 10. forduló)

* 21.15 óra, M4 Sport: MTK Budapest – ETO FC Győr (NB II, 11. forduló)

* 21.30 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 1: Petrolul 52 Ploiești – Bukaresti FCSB (Szuperliga, 13. forduló)

Október 10., hétfő:

* 17.30 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 2: Universitatea 1948 Craiova – Chindia Târgoviște (Szuperliga, 13. forduló)

* 20.00 óra, M4 Sport: MOL Fehérvár FC – Újpest FC (NB I, 4. forduló)

* 20.30 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 1: Aradi UTA – Kolozsvári CFR 1907 (Szuperliga, 13. forduló)

Egymillió csillag a nélkülözőkért

Október 14-én 18 órától két év kihagyás után a Caritas újra megszervezi szolidaritási akcióját. Ismét felragyognak az együttérzés lángjai, mécsesekkel világítanak meg egy-egy közteret, ahol minden egyes meggyújtott gyertya jelképes sorsvállalás a nélkülözőkkel. Maros megyében Marosvásárhely, Szováta és Marosszentgyörgy csatlakozik az akcióhoz.

A felajánlott összegekkel az adományozók a nélkülöző gyermekek, fogyatékkal élő fiatalok, idős betegek ellátásához járulnak hozzá. Például: 20 lej egy meleg ebédre, 90

lej egy óra otthoni ápolásra, 100 lej egy óra fejlesztő terápia, 170 lej egy bentfekfő ápolására elegendő. A marosvásárhelyi Színház téren 18.30 órától fellép a The Waves együttes – a Bolyai Farkas Elméleti Líceum, a Marosvásárhelyi Református Kollégium és a Művészeti Liceum IX.-es és X.-es diákjaival. Adományokat online a <http://caritas-ab.ro/segitek> honlapon vagy bankszámlára is fogadnak: IBAN: RO51 BTRL RONC RT05 4732 5701 Asociația Caritas Alba Iulia, CIF 4562770, Banca Transilvania SA, Un milion de stele.

Újrahasznosítás és dísz tárgyak készítése

Október 11-én, kedden 17–19 óra között a Női Akadémia várja az ügyes kezű nők heti tevékenységére azokat a 16 év fölötti lányokat, hölgyeket, akik különböző kézműves-tevékenységek fortélyait szeretnék elsajátítani, és akiket érdekel az újrahasznosítás és a dísz tárgyak készítése. A foglalkozás Marosvásárhelyen, a Divers Egyesület Avram Iancu (Rákóczi) utca 29. szám alatti székházában lesz, ahol

regi könyvekből díszeket, illetve textilmanókat készítenek Lajos Anna irányításával. A foglalkozásra csak egy régi könyvet kell vinni. További információt a 0265/311-727-es telefonszámon, a Facebookon vagy az office@divers.org.ro e-mail-címen lehet igényelni. A szervezők további tevékenységek szervezése érdekében a résztvevőktől adományt köszönettel elfogadnak.

RENDEZVÉNYEK

Holokauszt-émléknapp a megyeszékhelyen

Október 7-én, pénteken déli 12 órakor a Maros megyei prefektúra a marosvásárhelyi zsidó hitközség együttműködésével megemlékezést tart a nemzeti holokauszt emléknapja alkalmából a zsidó vértanúk Călărașilor/Kossuth utcai emlékművénél.

Hálaadó istentisztelet Iklandon

Az iklandi unitárius templom felújítása alkalmából az iklandi-nagyernyei unitárius egyházközség hálaadó istentiszteletre várja a híveket és minden érdeklődőt október 8-án, szombaton déli 12 órától. Igét hirdet Kovács István unitárius püspök. Az együttléten ünnepi műsorra is sor kerül.

Erdély izei gasztrfesztivál

Szakácsok, gasztronómiai szakemberek és borszakértők részvételével kerül sor október 7-9. között a Gyimesi Skanzenben az első Erdély izei gasztrfesztiválra. A fesztiválon olyan neves személyiségek vesznek részt, mint a Michelin-csillagos Tóth Szilárd, Mautner Zsófi, Jókuti András, Szabi Péter, Pallag Dávid, Bíró Lajos, Alex Petricean, Mihai Toader, Andrei Chelaru, a Master of Wine Caroline Gilby és sok más helyi termelő, valamint az erdélyi konyhát kedvelő személyek. A fesztivál célja, hogy új fejezetet nyissanak az erdélyi gasztrnómiai kultúrában. A fesztivál programján számos gyakorlati workshop, előadás és főzőshow szerepel, és a Budapest–Bukarest tengelyről több elismert étterem is kínálja majd a kimondottan a fesztiválra összeállított ételsort – tájékoztatott Kozma Mónika, a Pro Economica Alapítvány ügyvezető igazgatója.

Udvarhelyszéki méhésznapiak

A Székely Gazdaszervezetek Egyesülete (SZGE), valamint az Udvarhelyszéki Örsi Méhészegyesület és Méhészlovagrend hat székelyföldi – köztük Maros megyei – méhészegyesülettel közösen október 7–9. között tartja meg Székelyudvarhelyen a Városháza téren a 11. Udvarhelyszéki Mézes Napokat, ahol először adják át a Nektária székelyföldi mézverseny díjait. A mézverseny díjátadójára 8-án, szombaton 15 órától kerül sor a polgármesteri hivatal Szent István-teremben.

Oktoberfest Marosvásárhelyen

A németek hagyományos ünnepéhez hasonlóan október 14-e és 16-a között a marosvásárhelyi Ligetben Oktoberfestet szerveznek. A rendezvény hivatalos megnyitója október 14-én 16 órától lesz, amelyet fúvószenekari előadás követ. A színpadon bemutatják a Bella Musica tehetségkutató nyerteseit, majd Cynthia, a budapesti Cairo együttes koncertezik, és DJ Stephano lemezlovas szolgáltatja a zenét. A sörátorban a nagysármási fúvószenekar zenél. Szombaton szintén 16 órától kezdődik a rendezvény a Promenada fúvószenekari előadásával, majd Simiona Beatrice, a Hoinarii Craiului, Mike Zetter és a Vremuri együttes lép fel. Este a 2019-es Románia hangja vetélkedő nyertese, a Dragoș Moldovan Band koncertezik. Vasárnap szintén 16 órától Orbán Tekla, Cosmin Chelcea, a Paradox hiphopegyüttes, valamint a marosvásárhelyi Corax lép színpadra. A rendezvényen minden nap sörivőversenyt szerveznek, a támogató sörtermelők is többször bemutatják termékeiket. Gasztrnómiai különlegességek is lesznek. A konstancai Mega Vidámpark különböző játékokat, berendezéseket, hintákat stb. telepít a fesztivál helyszínére.

Nem a rossz üzemanyag miatt tartották a földön a MiG 21-eket

A védelmi minisztérium közleményt adott ki az Agerpres megkeresésére, amelyben azt írja, hogy a MiG 21-LanceR repülőgépek 2018 és 2021 között nem a használt üzemanyag okozta károsodások miatt vesztettek a földön.

A szaktárcát azt követően reagáltatta a hírügynökség, hogy a Ploiești megyei szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyészség (DIICOT) kivizsgálást indított két üzletember ellen, miután a jelek arra utalnak, hogy a védelmi minisztérium egyes repülői nem megfelelő minőségű üzemanyag miatt rongálódtak meg.

A védelmi minisztérium közleménye szerint 2018 és 2021 között a MiG 21-LanceR flotta képes volt küldetéseinek teljes körű ellátására, beleértve a légi járőrszolgálatokat is. „Az említett periódusban nem voltak olyan időszakok, amikor a MiG 21-LanceR repülőgépflootta a felhasznált üzemanyag minősége miatt előállt technikai okokból tartották a földön” – fogalmaz a szaktárca, hozzátéve, hogy a Jet Fly Hub céggel nyílt közbeszerzési eljárás révén, a vonatkozó törvények betartásával kötöttek szerződést.

A közlemény arról is beszámol, hogy 2018. december 14-én minőségi kivételként találtak a leszállított üzemanyagban, ezért a szállítót értesítették, hogy az árut nem veszik át. A szállítás ismét beindult, amikor a cég a szerződés műszaki előírásainak megfelelő üzemanyagot biztosított.

A keretmegállapodást a minisztérium 2021. július 31-én, az eredeti határidő lejárta előtt egyoldalúan felmondta, mivel a cég többször késett az áru leszállításával.

Az említett időszakban a MiG 21-LanceR gépeken az üzemanyag-ellátó berendezések szennyeződésektől való megtisztítása, illetve rutinszerű javítási munkák céljából végeztek beavatkozásokat. „Jelenleg egyik esetben sem jelenthető ki, hogy ok-okozati összefüggés áll fenn a cég által szállított üzemanyag minősége és a bejelentett hibák előfordulása között” – írja a védelmi minisztérium.

A Ploiești megyei DIICOT kivizsgálást indított két üzletember ellen, miután bizonyítékokat gyűjtött arra, hogy a védelmi minisztérium egyes repülői nem megfelelő minőségű üzemanyag miatt rongálódtak meg. Az üzemanyagot a két üz-

letember, Cristian Berendel és Dan Florin Berendel cége szállította. A két üzletember ellen szervezett bűnözői csoport létrehozása, csalás, okirat-hamisítás, illetve ugyanezen cselekmények elkövetésére való felbujtás gyanúja miatt indult eljárás.

A nyomozati anyag szerint a tanúvallomások arra utalnak, hogy a rossz minőségű üzemanyag miatt megromlott a javításra szorult több katonai repülőgép. Mivel a védelmi és stratégiai szerepet ellátó repülőgépek kénytelenek voltak a javítóműhelyben vesztegelni, és figyelembe véve azt is, hogy Románia NATO-tagállam, az ügyészek szerint a csalás a nemzetbiztonság rovására történt, a tettek pedig kimerítik a rombolás bűncselekményét.

A Cristian Berendel és Dan Florin Berendel érdekeltségébe tartozó cég 2018 februárjában kötött 4 évre szóló szerződést a védelmi minisztériummal kétfajta kerozin – Jet A1 és Jet A1 Premium – szállítására. A keretmegállapodás időtartama 2018. március 1-je és 2021. december 31-e között volt.

A szerződés leszögezte, hogy a kerozinnek bizonyos minőségi kritériumoknak kell megfelelnie – nem lehet 6 hónapnál régebbi gyártású, és kötelezően tartalmaznia kell két adalékanyagot, antioxidáns és antisztatikus adalékanyagot.

A cég az első adagot a vállalásainak megfelelően szállította, hogy megnyerje ügyfele bizalmát. Amikor azonban az első szállítmány kerozin fogytán volt, egy másik, 2017 október óta a konstancai kikötőben horgonyzó tankhajóból kezdték el fuvarozni az üzemanyagot, anélkül, hogy erről értesítették volna a szaktárcát – állítja az ügyészség.

A tanúvallomások szerint 2018 után kezdődött a katonai repülőgépek sorozatos meghibásodása. Az egyik probléma a kenésben észlelt hiányosság, ami a fémlemezekből származó fémforgácsok érintkezéséhez vezetett. Az ügyészek megjegyzik, hogy 2019 után, amikor az importált kerozin szállítását leállították, és hazai beszállítótól származó üzemanyaggal helyettesítették, a problémák megszűntek.

Hozzáteszik, a cég könnyedén becsaphatta ügyfelét, vagyis a védelmi minisztériumot, mert senki nem ellenőrizte az üzemanyag megfelelő minőségéhez elengedhetetlen adalékanyagok meglétét a kerozinban. (Agerpres)

Két és fél ezer gyerek vesz részt a szórványban a délutáni oktatási programban

Romániában 2491 gyerek vesz részt a szórványterületeken az új tanévben elkezdődött délutáni oktatási programban, amelyet az Iskola Alapítvány működtet – közölte az alapítványt létrehozó RMDSZ.

A délutáni programot szakképzett pedagógusok vezetnek, akik szórványvidékeken élő kisiskolásokkal foglalkoznak, segítenek a gyerekeknek a házi feladatok megoldásában, illetve különböző készség- és képességfejlesztő tevékenységeket tartanak számukra. Emellett napi meleg ebédet biztosítanak nekik, ami komoly segítség a szülők számára.

A program iránti érdeklődés az idén sem csökkent. Tizenkét megyében és Bukarestben, 43 településen, 50 iskolában, 158 tanító segítségével 2491 gyerek részveszt a délutáni oktatásban, ami a tavalyi létszámhoz képest 174 kisdíjakkal többet jelent.

Nagy Zoltán Levente, az Iskola Alapítvány elnöke elmondta, hogy 2176 családnak nyújtanak segítséget, amelyeknek kétharmada magyar, egyharmada vegyes nemzetiségű.

„Meggyőződésünk, hogy a délutáni foglalkozások biztosításával továbbra is növelni tudjuk az anyanyelvű oktatás vonzerejét a szórványban, ahol az identitás megőrzése, a magyar oktatás megerősítése kiemelt nemzetpolitikai prioritás” – mondta az alapítvány elnöke.

Az arányait tekintve alacsony létszámú magyar lakossággal rendelkező Beszterce-Naszód, Hunyad, Máramaros, Szeben és Temes megyében a magyar osztályokba járó gyerekek több mint fele iratkozott be a programba, amely a magyar kormány nemzetpolitikai államtitkárságának támogatásával valósul meg – olvasható a közleményben.

Aktuális

Édes semmittevés

Benedek István

Hosszas vajúadás után úgy tűnik, mégiscsak pont kerül a ludasi cukorgyár történetének végére. A több hírportál értesüléseiből összeálló kép szerint, bár a kormányzat hónapok óta hangoztatta, hogy meg akarja venni, és az érdekelt gazdákkal közösen tovább működtetni a hazai cukorfogyasztás jelentős részét lefedni képes üzem, a gyakorlatban alig tett többet a semminél ennek érdekében.

Az még az esztendő elején kiderült, hogy a veszteségesen termelő üzemmel gondok vannak, s már annak is lassan fél éve, hogy az akkori mezőgazdasági tárcavezető ígéretet tett a megmentésére. Tárgyaltak is a tulajdonosával az átvételről, de ennél tovább már nem jutottak. Holott névtelenül nyilatkozó illetékesek szerint a szaktárcának még egy cége is van, amelyet három éve a céllal alapítottak, hogy kiskereskedelmi értékesítési hálózatot hozzon létre a hazai termelők számára. Ez a vállalat fennállása alatt már termelt 13,5 millió lej veszteséget, van neki tizenhat alkalmazottja, akikből a vezető beosztásúak a híresztelések szerint havi tízezer lejért melegek az irodaszék. Jó kérdésekhez illően. Ha mindez igaz, akkor a cukorgyár megmentéséhez formailag minden

adott volt, vagyis az adminisztratív és üzleti háttér egy működőképes állami vállalat formájában, és a költségeket illetően még a tulajdonos által kért állítólagos hetvenmillió eurós vételár sem kellett volna gondot jelentsen egy olyan országban, ahol a fennforgók gyakran és hangosan kérkednek a befektetések támogatásával. Ezzel a beruházással az állam ezres nagyságrendű munkahely jövőjét biztosíthatna volna be, egyrészt magában az üzemben, de ami ennél még fontosabb, a nyersanyagot előállító farmhálózatban, ahol a gazdák évek vagy akár évtizedek óta ebből jutottak biztos jövedelemhez.

És nem utolsósorban az üzletből származó bevétel is eléggé fontos kellett volna legyen a kormányzatnak az üzem megmentéséhez, hiszen a jelenlegi trendeknél maradvány az államadósság hitelkamataira egy-két éven belül annyit fog költeni ez a jobb sorsra érdemes ország, mint például oktatásra. Az üzleti lehetőség nagyságrendjéről az a két adat is elég, hogy ez az üzem teljes kapacitással képes volt fedezni az ország fogyasztásának negyedét, egy olyan piacon, amelyen a tavaly már több mint 330 millió euró értékű importáru kelt el. Mostantól még többet aratnak az importőrök, mert a rendszerváltás óta regnáló kormányok nem elég, hogy elkótyavetyélték gazdasági szerkezetváltás címén a régi ipart szinte mindenestől, de még azt sem képesek megtartani és működtetni, ami menthető lenne. Így lesz Európa egyik éléskamrájából egy olyan nettó fogyasztó ország, amelyben konkrétan éhínség törhet ki, ha egy, a koronaválsághoz hasonló csapás miatt esetleg lezárulnak a határok.

Ország – világ

Kelemen Hunor arra számít, hogy Románia január elsejétől beléphet a schengeni térségbe

Kelemen Hunor arra számít, hogy Románia a szárazföldi és vízi határaitól 2023. január elsejétől, a repülőtéri határátkelőivel pedig március elsejétől beléphet a schengeni térségbe. Románia miniszterelnök-helyettese erről aradi sajtótájékoztatóján beszélt csütörtök délután, újságírói kérdésre válaszolva. Kelemen Hunor elmondta: az Európai Unió csak technikai feltételektől teszi függővé a schengeni csatlakozást, és Románia ezeket a feltételeket már 2011-ben teljesítette. Hozzátette: maga is a kormány tagja volt 2011-ben, amikor az Európai Bizottság erről tájékoztatta a román kormányt. Hozzátette: az ország azért nem csatlakozhatott azóta sem a schengeni térséghez, mert egyes tagállamok más, a schengeniektől idegen feltételek alapján blokkolták Románia felvételét. „Meggyőződésem, hogy Hollandia is megérti, nem fenntartható a blokkolás olyan kritériumok alapján, amelyeknek nincsen köztük Schengen technikai feltételeihez” – jelentette ki Kelemen Hunor. (MTI)

Nyolchavi összevetésben is nőtt a kiskereskedelmi forgalom

Romániában 4,8 százalékkal nőtt a nyers adatok szerint a kiskereskedelmi forgalom volumene az idei első nyolc hónapban a tavalyi év azonos időszakához mérten – közölte csütörtökön az országos statisztikai intézet. A nyers adatok szerinti első nyolc hónapos növekedéshez főleg az üzemanyag-értékesítés járult hozzá, amely 8,5 százalékkal bővült, a nem élelmiszerek eladása 5 százalékkal nőtt, míg az élelmiszerek, italok és dohánytermékek értékesítése 2,5 százalékkal bővült. Augusztusban a tavalyi nyolcadik hónaphoz mérten a kiskereskedelmi forgalom volumene 4,5 százalékkal nőtt a nyers adatok szerint, a szezonális és naptárhatással kiigazított érték szerint a bővülés 3,7 százalékos volt. (MTI)

Állami Fejlesztési és Beruházási Bank létrehozásáról határoztak

Román állami Fejlesztési és Beruházási Bank létrehozásáról szóló határozatot fogadott el szerdán a kormány; a pénzügyminiszter feladta a gazdaság számára fontos állami és magánberuházások támogatása. A kormányhatározat elfogadását Adrian Caciú pénzügyminiszter erősítette meg a szerdai kormányülést követő sajtótájékoztatóján. Elmondta, hogy a bank létrehozását Románia az Európai Bizottság felé is vállalta az uniós helyreállítási tervben. A pénzügyminiszter a nagy országos, illetve az önkormányzatok által végzett kisebb infrastrukturális beruházások finanszírozására lesz hívatott, de kis- és középvállalkozásokat is támogatni fog. Caciú szerint a bank főleg olyan vállalatokat fog támogatni, amelyek a termelésre fektetik a hangsúlyt és a termelési kapacitásukat akarják fejleszteni. Közölte, hogy a bank tőkéje leg több 3 milliárd lej lesz, ezt az összeget különböző privatizációkból fogják előteremteni. Reményét fejezte ki, hogy a bank egy-másfél éven belül elkezd működni. A pénzügyminiszter egy héttagú felügyeleti testület és egy háromtagú igazgatótanács fogja vezetni. (MTI)

Románia az uniós források 67 százalékát hívta le

Románia a 2014-2020-as európai uniós költségvetési ciklus rendelkezésre bocsátott forrásainak a 67 százalékát hívta le mostanig – jelentette be Dan Cărbunaru, a kormány szóvivője szerdán. Cărbunaru emlékeztetett, hogy Bukarest ezúttal is halasztást kapott az Európai Bizottságtól, így 2023 decemberéig lehetősége nyílik a további 33 százalékot is lehívni, hiszen Románia számára csak akkor zárul le az előző ciklus. Tájékoztatója szerint a 67 százalékos 24 milliárd euró jelent, amelyből Románia csak az idén 4 milliárdot hívott le. Hozzátette: további 750 millió euró értékű beruházás pályázatait meghirdették, és hamarosan újabb, 290 millió euró értékű beruházásnál hamarosan meghirdetik, ami a kormányzóvivő szerint azt mutatja, hogy gyors ütemű az uniós pénzek lehívása. Rámutatott: a munkaerő és az építőanyagok megrághatása lassított egyes beruházásokat, de a kormány intézkedett, hogy folytatódhassanak, így reményét fejezte ki, hogy a drágulások okozta késlekedést hamarosan sikerül behozni. Az ország a 2007-2013-as költségvetési ciklusban a rendelkezésre bocsátott uniós források 92 százalékát hívta le úgy, hogy többszöri haladékosan kapott, így akkor 2,7 milliárd eurót vesztett. (MTI)

A forradalom eszméje tovább él

(Folytatás az 1. oldalról)

Az aradi tizenhármak bátorsága a nemzeti szabadságért hozott áldozatnak, a soknemzetiségű ország összefogásának a jelképe – mondta az elnök, majd utalt az aktuálpolitikai helyzetre, a vírusjárványra, a szomszédunkban dúló háborúra, amelyek átrendezik a világot, megváltoztatják gondolkodásunkat, az egymáshoz való viszonyunkat. Az elmúlt időszakban kicsit összezavarodott a világ, s benne mi is. Ma egyéni háborúkat vívunk, és mindenki a maga eszközeivel harcol a maga által jónak vélt szabadságért, a maga tudása és tehetsége szerint. Ezért is fontos ismerni a múltat, a történelmet, hiszen a múltbéli kötéds, a kulturális örökség ápolása ma mindennél fontosabb. Ezek olyan gyökerek, amelyekre „vigyáznunk kell, hogy a kötelek ne lazuljanak fel”. Az aradi vértanúk szabadságba vetett hite megingathatatlan volt a kivégzés éjszakáján, zárkájuk magányában is – tette hozzá. A közösség ereje már a kivégzések napján megmutatkozott, amikor – a szemtanúk

elbeszélése alapján – tömegek zarándokoltak a helyszínre. Ma is a közösség összefogásának szép példája, hogy megemlékezhetünk a Székely vértanúk emlékművénél. Utalva a jelenlegi kül- és belpolitikai helyzetre, az elnök megerősítette, hogy most mindennél nagyobb szükség van a politikai higgadságra, a józan belátásra, az emberek érdekeit szem előtt tartó intézkedésekre. A felszínen zajló hangoskodás nem szabad elnyomja a béke és a megbékélés hangját. Ez ma a múlt legfontosabb üzenete számunkra – foglalhatnánk össze Péter Ferenc beszédének zárógondolatát.

Tollas Gábor színművész Gyóni Géza *Csak egy éjszakára* című – az eseményhez kötődő – versét szavalta el, majd Kovács Mihály Levente, a megyei tanács alelnöke és az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének elnöke lépett mikrofonhoz.

A városi szervezet elnöke is arról beszélt, hogy október 6-a a szabadságszeretet, a szolidaritás, az összetartozás, az összefogás napja. A szabadságért az 1848–49-es forra-

dalomban német, osztrák, szerb, horvát, lengyel és más nemzetiségű résztvevők adták az életüket, ezért bátran kijelenthetjük, hogy „a szabadságnak nincs nemzetisége – az mindenkié”. Majd utalva arra, hogy a forradalom elbukott, de a kiegyezés után céljai nemcsak megvalósultak, hanem a béke és gyarapodás páratlan korszaka köszöntött be, Marosvásárhely példáját állította előtérbe. A többszöri vereség ellenére is talpra álltunk, megbizonyítottuk, hogy sokkal nagyobb a tartásunk, és magasabb az erkölcsi mércénk, mint hogy a végtelenségig túrjuk azt, ami mindannyiunk számára vállalhatatlannak bizonyult. Szolidaritás, együtt munkálkodás, kitarítás kellett hozzá – mondta többek között a politikus, majd visszatérve a történelmi példára, hangsúlyozta: a kegyeletteljes megemlékezés fogadalomtételre is ösztönöz, arra, hogy ne mondjunk le tisztességes céljainkról!

Újabb lírai mozzanat következett. Balog Imre-Mátyás, a Marosvásárhelyi Művészeti Szakliceum színész szakos diákja Tompa Mihály *A madár, fiaihoz* című versét szavalta el, utána Gyombolai Péter, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusának konzulja szólalt fel.

– Egy nemzet történetéről gyakran a szokások és gesztusok árulnak el a legtöbbet. Az aradi vértanúk nevét sajnos a magyarok többsége aligha tudja elsorolni, s bizonyára sokan vannak, akik egyetlen vértanú nevét sem ismerik. Am aligha van olyan felnőtt magyar ember, aki ne tudná, hogy magyar ember sörrel nem koccint, hiszen a legenda szerint az osztrákok sörrel koccintottak

az aradi vértanúk kivégzése után. S vajon nem előbb hagyomány-e ez a legenda, mint ha valaki tudja ugyan a vértanúk nevét, de mit sem tud a tetteikről? Nem fejezi-e ki jobban az 1848–49-es szabadságharc levereése felett máig érzett gyászt és szomorúságot, az ennek kapcsán kialakult nemzeti egységet? Miért van az, hogy az 1849–1850-ben kivégzettek emléke máig tisztán áll előttünk? Talán azért, mert 1848–49 az egész nép közös élménye volt, s ezáltal a megtorlás is azzá vált. Azért, mert ez a megtorlás nem kettészakította, hanem összekovácsolta a nemzetet – kezdte beszédét a konzul, majd hozzátette: az 1848-as forradalom és szabadságharc eszméjéhez tartozott az is, hogy a vértanúk az akkori Magyarország legkülönbözőbb helyeiről származnak, mégis olyan egységet mutatnak, mely a magyar függetlenség eszméjét képviseli. Október 6-a a magyar nemzet gyásznapijának egyike, de ilyenkor fontos emlékezni arra is, hogy bár leverték, a forradalom valójában nem bukkott el, és a véráldozat nem volt hiabavaló. Jelképesen a szabadságharc mártírjai vitték előre az országot az 1867-es kiegyezésig, amely után Magyarország hatalmas fejlődésnek indulhatott. 1849 után a láng nem hunyt ki, a bécsi udvar pedig képtelen volt visszafordítani az idő kerekét. A látszólagos kudarcnál tehát sokkal fontosabb az, amit a nemzet fiai az igaz ügy érdekében tettek, vagyis, hogy előbbre tartották a cselekvést, a tenni akarást.

Az aradi tizenhármak és a szabadságharc többi vértanúja arra tanít bennünket, hogy akár hétköznapi, akár rendkívüli helyzetről legyen szó, utólag azokat látjuk hősnak, akiknek lényé, lényének magja rendíthetetlen marad, és ezért ma is hálával és főhajtással emlékezünk előtük – zárta gondolatait a konzul.

Nagy László színművész Faludy György *Október 6.* című versét szavalta el, majd Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere osztotta

meg gondolatait a jelenlevőkkel.

A polgármester is kiemelte beszédében, hogy bár az 1848–49-es szabadságharc megbukott, és az aradi vértanúk kivégzésével vérbe fojtották, a kiegyezést követő évtizedek a béke időszakát hozták el, amikor addig még nem látott kulturális és gazdasági fejlődés indult meg Magyarországon: újjászültek városok, kiépítették, bővítették a vasúthálózatot, színházak, kórházak, népiskolák épültek. Budapest is ekkor lett európai nagyváros. Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc eseményei máig tovább élnek, legendákban, népdalokban, családok emlékeztetőiben, és arra is emlékeztet, hogy a szabadság nem adottság. Nem olyasvalami, amit ha egyszer megszerzünk, mindig velünk marad. Apolni kell, figyelni rá, gondozni – különben könnyen elveszíthetjük – hangsúlyozta a polgármester, majd hozzátette: Marosvásárhely „sebekkel teli története” is jól példázza mindezt. A szabadságot nem egymás ellenében, hanem egymással vállalva kell kivívni. Nálunk is eljött „a béke és a felvirágzás ideje. Az építkezés elkezdődött, és itt nemcsak aszfaltra, téglára és betonra gondolok, hanem a multikulturális marosvásárhelyi identitás és közösség újjáépítésére is” – fejezte be történelmi paraboláját a polgármester.

A megemlékezést Tollas Gábor színművész Ady Endre *Imádság háború után* című versének tolmácsolása, majd Kásler Magda, a Maros Művészegyüttes táncosának, énekesének rövid előadása zárta. Ezt követően az obeliszk talapzatánál, a többi között az RMDSZ megyei, marosvásárhelyi szervezete, a városi körzetek, a MIT, a megyei és városi tanácsok RMDSZ-frakcióinak, az Erdélyi Magyar Baloldal, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal, az RMKM, illetve vidéki szervezetek, valamint a Pro Economica Alapítvány, más civil szervezetek nevében helyezték el a kegyelet és megemlékezés koszorút.

Fotó: Nagy Tibor

A vízügyi hatóság megkezdte a romániai gátak ellenőrzését

A katasztrófavédelmi testület (CNSU) döntése alapján a következő hetekben 2095 C és D besorolású gátak ellenőrzésnek. Ezek kis kapacitású, normál vagy csekély jelentőségű létesítmények, amelyek nem jelentenek különösebb veszélyt a környékükön lakókra. Erről is tájékoztatta a sajtó képviselőit Tánzos Barna környezetvédelmi, víz- és erdőgazdálkodási miniszter kedden.

Vajda György

A verespataki eset után az ellenőrzéseket azért rendelték el, hogy megelőzzék a hasonló eseményeket, amelyek helyi közösségeket veszélyeztethetnek. A vízügyi hatóság szakemberei megvizsgálják a gátak műszaki állapotát, és november 20-ig teljes körű, országos szintű jelentést készítenek ezeknek a gátaknak a minőségéről és üzembiztonságáról. Összesen 2095 ilyen gát van az országban, ezek közül 318 a Román Vizek Önálló Ügyvitelű Hatóság tulajdonában áll, a többi a helyhatóságokhoz tartozik, viszont több vízgyűjtő tulajdonjoga tisztázatlan a visszaszolgáltató területek miatt. A testület ülésén azt is megállapították, hogy a vízügy két-két személyt delegál az ellenőrző bizottságokba a hatóság ellenőrző és a kitermelőegységeinek képviselőjében. A Román Vizekhez tartozó 318 C és D kategóriájú tó közül 18 engedélyezés alatt áll, 912 pedig ennek a folyamatnak a különböző stádiumában.

Nagy részüket engedély nélkül működtetik az említett tisztázatlan tulajdonviszonyok miatt. A jogszabály szerint a tulajdonosnak – helyhatóság vagy magánszemély – kötelessége engedélyeztetni a tavakat. Azt tudni kell azonban, hogy ezek nem veszélyeztetik a környékbeli lakosságot, hiszen többségükben kisebb horgásztavak, nem állandó poldelek, vagy más rendeltetésű (öntözésre használt) víztározók. A vízügyi igazgatóságok 6-10 ellenőrző csoportot alakítva keresik fel a

tavakat. Amelyik vízgyűjtő medencében (hatóságnál) nincs erre megfelelő személyzet, ott a szomszédos megyéből (vízügyi igazgatóságoktól) segítik kollégáikat ebben az időszakban. A miniszter az ellenőrzések határidejét október 31-ére tűzte ki, az adatokat pedig november 20-án szeretnék összesíteni. A katasztrófavédelmi testület ülésén kidolgozták az ellenőrzés módszerét, így a szakembereknek 19 kérdésből álló ívet kell kitölteniük, aminek alapján a jelentést hetente le kell adniuk a víz-

ügyi igazgatóságokhoz, innen folyamatosan továbbítják a minisztériumhoz. A jegyzőkönyv lehetőséget teremt arra is, hogy a tulajdonos is megjegyzést tegyen, jelezze, hogy milyen akadályokba ütközik, amennyiben nem engedélyeztette a tavak üzemeltetését. Az esetek többségében a pénzühiány miatt hanyagolták el a C és D kategóriájú tavak engedélyeztetését, ugyanis el kell végezni bizonyos karbantartási munkálatokat, és erre nincs pénz – tette hozzá Tánzos Barna.

Illusztráció. Fotó: Vajda György

Ami a verespataki helyzetet illeti, a miniszter elmondta: a Maros Vízügyi Hatóság szakemberei korszerű felszereléssel vizsgálták meg (szkennelték) a Nagy-tó (Tău mare) gátját. Folyamatosan szivattyúzzák ki a vizet. A Román Földtani Intézet szakértői is megvizsgálják a talajt. Eddig megállapították, hogy a repedés nem érinti a gát alját. Eddig a helyzet nem súlyosbodott. Az előrejelzések alapján, amennyiben nem esik az eső, akkor mintegy 5-7 nap alatt annyira kiszivattyúzzák a vizet, hogy hozzá lehet fogni a szükséges munkálatokhoz, amelyekről a helyszínen vett adatok alapján a vízügyi szakemberek döntenek.

A miniszter hozzátette, ha az A és B kategóriájú gátaknál olyan meghibásodást észlelnek, amely veszélyeztetné a gátak alatt lakókat, azonnal kiürítik a tározókat, és addig nem töltik fel vízzel, ameddig nem biztonságosak. Ugyanez a helyzet a C és D kategóriájú tavakkal is. De mivel ezek általában nem veszélyeztetnek lakóterületeket, eddig ilyen beavatkozásra nem került sor.

Hozzátehetjük: a verespataki eset felhívta a figyelmet arra, hogy a vízügy terén van még a múltból elvarratlan szál, amelyet némiképpen rendezni kell. A begyűjtött adatok alapján jövőre talán készülhet jogszabály-módosító javaslat, amely rendezi a tavak sorsát nemcsak a tulajdonjog és a kötelezettségek terén, hanem a kötelező beavatkozások terén, és rendszeresebbé tehetné a műszaki ellenőrzésüket is.

Színés Világ

XIX. évf. 40. (830.) szám, 2022. október 7., péntek

Öt földrészre kiterjedő dicső királyság

II. Erzsébet királynő elhunyt, temetése Londonra, a brit múltira és a jelen kihívásaira irányította a világ figyelmét. A sokszínű ország, amelynek hatalma öt világrészre kiterjedt, többé-kevésbé mindenhol érezhető hatással bír napjainkban is. Elég az angol nyelv és kultúra elterjedtségére gondolnunk, vagy az egykori gyarmatokon mindmáig észlelhető angol hatásra, netán a foci és a tenisz hazájára. A sorozatban megjelenő írások a jobb megismerést szolgálják.

Dr. Ábrám Zoltán

Az angol (brit) korona országának pontos neve: Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland), azaz rövidítve Egyesült Királyság. Az angolok még rövidebben nevezik meg saját országukat, gyakran csak UK rövidítést használnak. A mi szóhasználatunkban elterjedt a Nagy-Britannia megnevezés, bár ez nem pontos, nem fejezi ki a valós helyzetet. Nagy-Britannia tulajdonképpen a legnagyobb brit sziget, és tágabb értelemben Anglia, Wales, Skócia összessége, Észak-Írország nélkül.

Az elnevezések a történelem meghatározói egyúttal. Az Angliának nevezett angol királyság 1707-től, a Skóciával való egyesülés kimondásával felvette a Nagy-Britannia nevet. Amikor 1801-ben törvényhozásilag is megvalósították Írország egyesülését Nagy-Britanniával, az állam hivatalos neve Egyesült Királyság lett. Gyarmatait a Brit Birodalom egyesítette. Amikor Írország 1937-ben kivívta függetlenségét, a pontos név Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága lett, de a közhasználatban inkább a Nagy-Britannia megnevezés terjedt el.

Európa északnyugati partjaival szemben, az Atlanti-óceánban fekszik, a Brit-szigeteken és az Ír-sziget északi részén, továbbá a környező kisebb szigeteken terül el. Ötven kilométeres alagút köti össze a kontinenssel az Angol-csatorna (Európából nézve: La Manche-csatorna) alatt. Délen mélyen benyúló öblök, északon fjordok tagolják partjait. Egyetlen pontja sincs 120 km-nél messzebb a tengerparttól. Az országon halad át a nulla hosszúsági kör.

Az Egyesült Királyság összterülete 244.046 négyzetkilométer, alig nagyobb Romániánál. A népsűrűség viszont két és félszeres, 241 fő/km². Lakossága 58.245.000 fő. Ebből durván 5,1 millióan élnek Skóciában, 2,5 millióan Walesben és 1,6 millió személy Észak-Írországban. A teljes népesség közel 90%-a városlakó, egyharmaduk nyolc nagy-

városban (London, Birmingham, Manchester, Leeds, Glasgow, Liverpool, Sheffield, Newcastle) él.

Az alkotmányos monarchia (királyság) az államforma. A IX. században kialakult angol királyság a rövidebb ideig tartó dán és a hosszabb normann uralmat követően végérvényesen függetlenné vált. A királyság intézménye a mai napig megmaradt, csupán Cromwell köztársasága (1649-1660) idejére szűnt meg. A walesi, a skót és az ír területek bekebelezésével, valamint a XVII. századtól folyamatossá vált szigeteken kívüli expanzióval az egykori angol királyság az egész világra, öt földrész különböző területeire kiterjedő óriási Brit Birodalommá terebélyesedett. Majdnem két évszázadon át a világ legjelentősebb tengeri, kereskedelmi és gyarmati hatalma, egyúttal vezető ipari nagyhatalom volt. Viktória királynő uralkodásának idején (1837-1901) érte el kiterjedésének és nemzetközi tekintélyének csúcspontját. Gyarmatai között szerepelt Ausztrália, Új-Zéland, Kanada, India, Ceylon, Burma, a Maláj-félsziget, Afrika számos országa (Dél-Afrika, Rhodesia, Egyiptom, Szudán), Málta, Ciprus.

Annak érdekében, hogy megakadályozzák az angol telepesek által lakott fejlettebb gyarmatok elszakadását a Brit Birodalomtól, az Egyesült Királyság önkormányzattal rendelkező dominium státust adott nekik. Ezt elsőként 1867-ben Kanadának biztosította. 1931-ben Ausztrália, Kanada, Új-Zéland, Dél-Afrika és a nemsokára függetlenné vált Szabad Ír Állam elfogadták a westminsteri statútumot, amely a megalakuló Brit Nemzetközösség (Commonwealth) keretei között biztosította a dominiumok egyenjogúságát az Egyesült Királysággal. Az évek során újabb országok csatlakoztak a Nemzetközösséghez. A második világháborút követően szinte valamennyi brit gyarmat sorra elnyerte függetlenségét, a brit gyarmatbirodalom felbomlott, megmaradt ellenben az új alapokra helyezett Brit Nemzetközösség, amelynek napjainkban több mint ötven tagja van. Tagországai többféle státuszt élvezhetnek: egyesek Erzsébet királynő fennhatósága alatt álló, az öt képviselő fő kormányzó által irányított monarchiák; mások saját uralkodóval rendelkező monarchiák; ma már a tagországek felénél több a köztársasági forma.

Az egykor öt földrészre kiterjedő dicső királyság, a hatalmas brit gyarmatbirodalom mára földrajzilag beszűkült ugyan, de a brit kultúra és civilizáció hatása még hosszú ideig érződni fog az egykori gyarmatok, dominiumok életében. A Kínától 99 évre bérbe vett Hongkong 1997-es visszaszolgáltatása azt jelentette, hogy a brit szigeteken kívüli, a korona korlátlan fennhatósága alatt álló

birtokok és népességük rendkívül összehúzódtak. Olyan – gyér népességű és többnyire ismeretlen – területek tartozékai az Egyesült Királyságnak, mint Anguilla, Bermuda, a Virgin-szigetek, a Cayman-szigetek, a Falkland-szigetek, Gibraltár, Montserrat, Szent Heléna, a Caicos-szigetek, valamint az Antarktisz és az Indiai-óceán brit ellenőrzésű területei. Érdekesképpen megemlíthetjük, hogy az Angol-csatorna (La Manche) szigetei és a Man-sziget is ebbe a csoportba tartozik, mivel saját törvénykezési és adminisztrációs rendszerrel rendelkeznek.

A monarchia mint államforma nem a királyi hatalom miatt maradt fenn, hanem azért, mert a korona önmagában stabilizáló tényező, és a legtöbb brit az állam alapjait tekintve. Az alkotmányos monarchia értelmében az államfő a király (királynő), aki egyúttal a Brit Nemzetközösség feje és az Egyesült Királyságon kívül még számos tagországnak az államfője, továbbá a fegyveres erők főparancsnoka, az anglikán egyház feje. Összehívja a parlamentet, és a miniszterelnök javaslatára feloszthatja, kinevezi a miniszterelnököt a parlamenti többséggel rendelkező párt képviselőjéből. Semmilyen végrehajtó hatalommal nem rendelkezik, jogai csak névlegesek, mivel tulajdonképpen „uralkodik, de nem kormányoz”. Mellette működik az általa kinevezett, csupán tanácsadó szereppel rendelkező államtanács. Testületébe tartoznak a királyi család felnőtt tagjai, a kormány tagjai, a vezető bírák és más kinevezett személyiségek. A tényleges hatalmat a parlament előtt felelős kormány és azon belül egy szűkebb testület (kabinet) gyakorolja. Skócia, Wales külön miniszterek révén nyer képviselést a kormányban.

A törvényhozó hatalom a parlamenté, amely az uralkodóból, a felsőházból (Lordok Háza, House of Lords) és az alsóházból (House of Commons) áll. A felsőházi tagság részben örökletes, részben a király (királynő) nevezi ki az új örökletes és nem örökletes tagokat. A rendkívül népes, korlátozott hatáskörű Lordok Házában hivatalból helyet kapnak az egyházi főméltóságok. Az alsóház a tényleges törvényhozó testület; az általános választásokat ötévente tartják, összesen 651 körzet juttat be egy-egy képviselőt a parlamentbe. Az alsóházi ellenzék vezére miniszteri fizetést kap az államtól, és létrehozza az árnyékkormányt. A kormány és az árnyékkormány tagjai, a két tábor szövívői az egymással szemben levő padosorokban elől foglalnak helyet. A vita sokszor heves, de pontosan betartja a játékszabályokat, és az érvelések meggyőző erejére alapoz. A tradicionális szavazás abból áll, hogy a képviselők a Yes vagy No ajtón hagyják el a termet.

A XVIII. század elején teljesen kialakult és megerősödött a polgári parlamentarizmus. A két uralkodó párt, a toryk és a whigek pártja váltogatta egymást a kormányzásban. A XIX. század közepén a toryk a Konzervatív Pártba, a whigek pedig a Liberális Pártba tömörültek. Az utóbbiak vezető szerepének csökkenésével a második világháború után előtérbe került és a második legjelentősebb párt lett a Munkáspárt. Észak-Írországban a Konzervatív Párt politikáját az Ulster Unionista Párt képviseli. A parlamentbe néhány képviselőt bejuttató pártok közé tartoznak továbbá a Szociáldemokrata és Liberális Párt, a Skót

A westminsteri apátság főbejárata

Nemzeti Párt és a Walesi Nacionalista Párt (Plaid Cymru).

Az Egyesült Királyság száz grófságában (counties) és a grófsági jogú városokban a helyi közigazgatás területén a lakosság által három évre választott tanácsosok tevékenykednek. A polgármesterek és a tanácsosok szerepköre elsősorban a közösség általi bizalomból fakad, és nem a juttatásokon, fizetéseken alapul. A helyi önkormányzatok felépítése némileg eltér az ország egyes részein.

Az Egyesült Királyság államfője több mint hetven éven át a nemrég elhunyt II. Erzsébet királynő volt, aki huszonöt évesen került a trónra apja halála után mint az uralkodó legidősebb leánygyermeké. (Húga Margit hercegnő.) Ő a Windsor-házban V. György (1910–1936), a mindössze 325 napot uralkodó és a koronázása előtt lemondó VIII. Edward és VI. György (1936–1952) után következett. A négy gyermeke közül a legidősebb követi a trónon III. Károly néven.

1994-ben alkalmam volt élőben látni az Egyesült Királyság és Észak-Írország királynőjét, a Brit Nemzetközösség uralkodóját, az anglikán egyház vezetőjét a királynő születésnapjának a tiszteletére megrendezett zászlós díszszemlén, és amúgy hagyományosan júniusban sorra kerülő „királyünnepelésen”. Ilyenkor lakhelyétől, a Buckingham-palotából a lovas testőrség laktanyájához hajt a királynő és kísérete a brit zászlókkal kidíszített, tömeggel övezett sugárúton. Akkoriban, 68 évesen lóháton fogadta a laktanya udvarán a katonazenekarok masírozása közben a különböző gyalogoszadok és díszes lovas csapatok tiszteletét. A katonai ceremóniát követően a forгатókönyv szerint a királynő visszahajtat a királyi rezidenciára, majd családtagjai kíséretében rövid ideig megjelenik az erkélyen, és üdvözlözi a rajongókat. Mint a valamikor alattvalóknak nevezett mai választópolgárok többségének a szeretett királynője. Akit nem a viszonylagos hatalma, annál inkább a királyi etikett emel piedesztálra.

II. Erzsébet elhunyt nagy úrt hagy maga után, egy korszak lezárulását jelzi. Fiának, a 73 esztendő III. Károly királynak jelképesen megnyugvást kívánunk, jó egészséget és munkabírást, valamint azt, hogy visszatérjen szépnyanyja sírjához Erdőszentgyörgyre!

A Buckingham-palota, az uralkodó londoni rezidenciája

A természet kalendáriuma (DXXXIII.)

Kiss Székely Zoltán

*Trombitás angyal betakarodót fúj
Másodvirágzó tavasz második
A hangtompított fények erdejében
Testtelenül visszamájusodik*

*S mi kóválygunk e fordított tavaszban
Visszabomlott szalmakalap a nyár
Még zeng a zöld de immár foldozódik
Holnap a Cenken is zörgőre jár*

*Szinszimfónia maskarád kavalkád
A múltást félő mindenek mohó
Míg-van-t habzsolni igyekvő zajlása –
Kopogás nélkül nyit ránk majd a hó*

*Az évszakok örök partszakadát
Előtti legutolsó pillanat
Követelőző mindent-akarása
A miránk-rogyini súlyos ég alatt*

Ki hinné manapság, hogy Veress Gerzson a **Brassói Lapok**ban megjelent **Őszi majális** című verse valamikor 1990 előtt azért született, hogy rejtve ugyan, de emlékeztessen az aradi tizenháromra. Akkoriban az effajta szövegek áthallásossága borzongatóan szép emlékeket szült.

1976-ban, amikor még szinte kezdő tanárként Szőkefalván „boldogítottam” a diákjaimat, egy ilyen szép őszi napon, a mezőgazdasági munkának betudható repaás után, a határból hazafele jövet a két Jenei fiú – ma már ők is jó ötvenesek – félrehívott, s megkérdezte, hogy tudom-e az aradi tizenhárom balladáját, mert ők bizony elénekelnék nekem. S lett: ott a pócspalvi mezőn, október első hetében. Aztán azt is elárulták, hogy ők bizony ezt Szászcsáváson hallották s tanulták meg. De ne mondjam el senkinek...

Mert bizony a csávásiak alaposan ráfáztak nem sokkal később, hogy tiltott dalokat is énekeltek. (Ők énekeltek fel Ádám Erzsébet **A nap árnyéka Bethlen Gábort** idéző Electrecord-bakelitjére a középkori többszólamú dallamokat. A lemez anyagát Mórincz Zsigmond művei alapján a férj, Hajdú Győző írta-szerkesztette. Nos, amikor a felvételek után bemutatni merték csak a lemezkeszítő párnak, hogy még mit szoktak énekelni – a Lévai József versére írt műballadát: **Jaj, de búsan süít az őszi nap sugára, a Székely himnusz** –, az Igaz Szó főszerkesztője a szekuritátén jelentette fel őket. Szegény Dézsi Ferencéket – ő volt akkor a kórus karnagya mint csávási énektanár – a megyeszékhelyre „invitálták” „elbeszélgetni”. A kombinát csávási származású magyar szekus tisztje kellett közbelépjen – örök tisztelet ezért neki –, hogy

nagyobb bosszú ne sújtsa őket.) Október kezdetén, a vénasszonyok nyara derűjében eszembe jut mindig a pócspalvi határ Kis-Küüllő-partja, ahol megtiszteltek akkori tanítványaim bizalmukkal.

A Veress-vers maga rejtőzködően, szerelmi vallomással fejeződik be:

*...Kettesben kedves fordított tavaszban
Október bohó-bús majálisán
Pörgünk-forgunk a sűrűlt áradatban
Visszamájusodunk alkonyán*

Mint ahogy ez a kis akácfa is, aki (!) még bontja másodvirágzó fürtjét.

Nincs évtizede sem, hogy 2014. október 8-án, 93 éves korában elhunyt a különösen szép és érdekes élettörténetű Ponori Thewrewk Aurél csillagász, csillagásztörténész. Jómagam az **Élet és Tudomány** hasábjairól ismertem, s volt alkalmam egyszer egy előadását meghallgatni (már legnagyobb unokámmal) a **Budapesti Planetárium**ban.

A **Ponori Thewrewk család** története a XV. századig, Hunyadi Jánosig vezethető vissza. A család Erdélyből, a Hunyad vármegyei Ponorról származik. A kismemesi család olyan neves tagokat mondhat magáénak, mint **Ponori Thewrewk József** író, régiséggyűjtő, az 1531-ben keletkezett **Thewrewk-kódex** felfedezője, aki **Kazinczy Ferenc**cel működött együtt a nyelvújítás idején. Vagy mint **Ponori Thewrewk Aurél** antropológus, a **Magyar Tudományos Akadémia** tagja. Második családnevüket, a **Thewrewköt Ponori Péter**nek köszönhetik, aki törökországi raboskodása után sem hagyta el a török viseletet, és feleségül is török nőt vett el. Így ragadt rá a török név, s mivel ebben az időben még nem használták az ékezetes betűket, ezért thewrewknek írták.

Ponori Thewrewk Aurél érettségi után a budapesti **Pázmány Péter Tudományegyetemen** matematika-fizika szakon tanult tovább. Érdeklődése rendkívül szerteágazó volt, a csillagászaton kívül foglalkozott antropológiával, egyiptológiai és keleti nyelvekkel is, 1943-tól pedig lexikonszerkesztéssel. Több lexikon – például az **Encyclopaedia Hungarica** (Kanada, Calgary, 1992–1998) – szerkesztésében vett részt. Tanári oklevelét 1944 szeptemberében, néhány héttel katonai behívója megérkezése előtt kapta meg. Hosszú katonafogság után az 1947-ben megnyílt **TIT Uránia Bemutató Csillagvizsgáló**ban kezdett dolgozni. 1951-ben az első **Magyar Csillagászati Egyesület** alelnöke lett, 1959-ig, amikor az egyesületet politikai okok miatt feloszlatták. 1960. november 7-én legérdekesebb „észlelőhelyéről”, egy hangsebességet

„Október bohó-bús majálisán pörgünk-forgunk a sűrűlt áradatban”

túllépő repülőgépek fedélzetéről – elsőnek a csillagásztörténelemben – figyelte meg a Merkúr-átvonulást a Nap előtt. 1962-től szerkesztette a hírneves **Mi Világunk** című ismeretterjesztő könyvsorozatot. 1963-ban a TIT Uránia Csillagvizsgáló igazgatóhelyettese lett, számos szöveget publikált, akkor ismertette elgondolását a holdkráterek kialakulási lehetőségeiről. Első könyvét a **Gondolat Könyvkiadó** jelentette meg 1965-ben, **Bibliai csodák** címen. Erősen foglalkoztatták a valóságos és a természettudományos világnézet közötti ellentét kérdései is. Erre vonatkozó írásai – a **Hit a hitetlenségben**, a **Dialogus** – kéziratban maradtak. 1975-ben, **Kulin György** nyugdíjba vonulása után a TIT Uránia Bemutató Csillagvizsgáló igazgatója lett. 1977 augusztusában a Budapesti Planetárium

igazgatójává választották. Az intézmény vezetésével vált világhírűvé. 1988. április–májusban a négy hétig tartó egyiptomi csillagásztörténeti expedíció szakmai programjának kidolgozója volt. Az expedíció célja az Alexandriában élt görög Eratoszthenész Kr. e. III. században végrehajtott földkerületmérésének megismétlése. Erre a célra elkészítette azokat a napmagasságmérő eszközöket, amelyekhez hasonlókat az ókorban használtak. A helymeghatározásokat az expedíció az akkori korszerű, mesterséges holdakkal való összeköttetés segítségével ellenőrizte, s bizonyította az ókori csillagász zsenialitását. Még életében a 2000-ben felfedezett **45300 Thewrewk kisbolygót** róla nevezték el.

Október 12-én, 1775-ben született Mindszentsen **Bene Ferenc**, a himlőoltás magyarországi bevezetője, 1840–1848 között a pesti egyetem orvosi karának igazgatója. Legjelentősebb kezdeményezése a himlő elleni oltás bevezetése Magyarországon. 1800-ban a tudományegyetem 1000 példányban adta ki **A himlő veszedelme ellen való oltás** című könyvét ingyenes szétosztásra a megyei orvosok, sebészek és iskolák számára. Maga Bene Ferenc 1801. augusztus 27-én kezdte meg Pesten a himlőoltás beadását. 1808–1816 között Pest város főorvosa és a Szent Rókus Kórház igazgatója volt. Itt az elsők között szervezte meg a kórházi ápolók rendszeres képzését. 1841-ben egyik alapítója volt a magyar orvos- és természettudományok művelőinek éves találkozási és tanácskozási lehetőséget adó **magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyűléseinek**, s megalapítója a **Magyar Természetvizsgálók Társaságának**. Fő műve, az **Elementa medicinae practicae** 1833-tól öt kötetben jelent meg; az utolsó kötetet már fiával, ifj. **Bene Ferenc**cel írta.

Ma már a fekete himlő elleni oltást nem adják be Európában, a negyvenesektől a végtelemség felé korúak azonban még karjukon viselik az oltás helyét, mementóként – remélem – egy korból, amikor egy kór még halálosan komoly fenyegetése volt az egész emberiségnek.

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2022-ben, 63 évvel azután, hogy 1959. október 7-én a Luna-3 űrszonda elkészítette az első fényképeket a Hold túlsó, kráterekkel bőven teleszort, a Földről láthatatlan oldaláról

„Még zeng a zöld de immár foldozódik”

Erdélyi arcok

Akit a hivatás választott

Dr. Holló László szélesebb körű ismertségre 2005 és 2020 között, az Erdélyi Római Katolikus Státus Alapítvány igazgatótanácsának vezetésében betöltött szerepe idején tett szert. A státus elkobzott ingatlanainak visszaszolgáltatásáért folytatott tevékenysége elismeréseként kapta meg az RMDSZ által adományozott Ezüstoffenyő díjat, illetve 2018-ban Magyarország köztársasági elnökétől a Magyar Érdemrend lovagkeresztjét. Az iskola alapításában és újraalapításában vállalt szerepéért a II. Rákóczi Ferenc Líceum 2019-ben a Rákóczi-díjjal tisztelte meg. Ezúttal vele, dr. Holló László intézetigazgatóval, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Római Katolikus Teológiai Karának egyetemi tanárával beszélgetünk...

Nagy-Bodó Tibor

– Nagyon sokan ismerik önt Erdélyben és határainkon túl is. Árulja el az olvasóinknak: mit kell tudni dr. Holló László egyetemi tanárról?

– Kérdésre válaszolva kezdeném talán azzal, hogy ötven pluszos, kiegyensúlyozott, káros szenvedélyektől mentes, jóvágású, minden szépre és jóra kapható, „szabad állapotú” fiatal ember vagyok. Ugyanakkor talán némi túlzás van abban, hogy sokan ismernének. Bár nyilván, aki 187 centiméter magas, arra a tömegben távolabbról is rá lehet látni.

Komolyra fordítva a szót, római katolikus pap és teológiai tanár vagyok. Ami pedig az ismertségemet illeti, a tanárságom huszonnégy éve alatt egész Erdélyből közel ezer hallgató fordult meg a teológiai karunkon, akik így közelebbről is jól ismernek, elvihették jó vagy rossz híreimet egyaránt. Mégis, szélesebb körű ismertségre 2005 és 2020 között, az Erdélyi Római Katolikus Státus Alapítvány igazgatótanácsának vezetésében betöltött szerepem idején tettem szert. Különösen a státus ingatlan-visszaszolgáltatásával kapcsolatban indított több mint ötven per, illetve a státus által kezdeményezett marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum alapítása, megszüntetése, majd újraalapítása körül kialakult hercehurca állított kétes értékű reflektorfénybe. Ezekben az időkben rengeteg vonatkozó interjú és híradás látott napvilágot. Ugyancsak a státus elkobzott ingatlanainak visszaszolgáltatásáért végzett tevékenységem elismeréseként kaptam meg 2008-ban az RMDSZ által adományozott Ezüstoffenyő díjat, illetve 2018-ban Magyarország köztársasági elnökétől a Magyar Érdemrend lovagkeresztjét. Az iskolaalapításban és újraalapításban vállalt szerepemért a II. Rákóczi Ferenc Líceum 2019-ben a Rákóczi-díjjal tisztelt meg. Időközben megjelent öt saját kötetem, három szerkesztett kötetem és különböző bel- és külföldi szakfolyóiratokban, tanulmánykötetekben több mint nyolcvan tanulmányom.

– Hogyan emlékszik vissza gyermekkorára?

– Röviden összefoglalva azt mondhatom, hogy drámai megrázkódtatásoktól sem mentes, boldog gyermekkorom volt. Bármennyire is közhelyesnek tűnjön, az Isten, haza, család hármasság értékrendje képezte a neveltetésem alapját, ami biztonságot adott. Az első megrázkódtatás akkor ért, amikor a hetvenes évek derekán egy gyönyörű szép vasárnap délután édesapámat, aki éppen Arany János Toldijából olvasott fel, elvitte a miliciának becézett rendőrség, s amikor éjfél után hazakerült, a testét és a lábait kék-zöld foltok

borították. Néhány évvel később az elfogatóparancsra érkező rendőrök elől épp csak el tudott menekülni. Ekkor Marosvásárhelyre utazott, ahol egy ismerős orvos akut szemészeti problémával kivizsgálásra fektette be a kórházba, amíg édesanyámnak sikerült valahogy tisztáznia a helyzetet.

Ezek után talán szinte hihetetlen, hogy Csíkszentimréren egyszerű földműves családban születtem. A fenti és más meghurcoltatások azért történhetek meg, mert édesapám – aki rendkívül innovatív habitusú volt – a kollektivizálást követően, 1963-tól kezdődően megveszekedett perelt a kollektív gazdasággal, visszakövetelte jogtalanul elvett birtokrészeit. Nagy elégtételt jelentett számomra, hogy tizenöt éves pereskedés után 1978 telén végül megnyerte a pert, kimérték a földjeinket, és a faluban egyedüli magángazdaként vethetett. Sajnos az aratást már nem érte meg, mert ugyanebben az évben tragikus balesetben meghalt. Talán nem kell magyaráznom, milyen megrázkódtatást jelentett ez egy tizenkét éves fiúgyermek életében, akinek első példaképe az édesapja volt.

A fentiek ellenére, illetve azokkal együtt boldog gyermekkorom volt, miközben korán felnőtté váltam. A hetvenes évek végén, 13-14 éves koromban már pénzkereső „ember” voltam. Ekkor egész Alcsikon csupán két magántulajdonban lévő Carpatina típusú kaszálógépet volt. Ezek egyike a mi családunké, amivel naponta két-három hektár szénafüvet is le tudtam kaszálni. Egy hektár lekaszálásával akkori árák szerint 350-400 lej kerültem. Ez mérhetetlenül büszkévé és némiképp boldoggá is tett, hogy segíthettem édesanyámnak a család viszonylagos jólétének biztosításában.

Itt talán még megemlíthetem, hogy mindig is jó tanárim voltak, de mindenképpen a legkiválóbb tanító nénim volt. A jó alapozásnak lehet az eredménye, hogy a liceumi tanulmányaimat két nagynevű hajdani státusfőgimnázium utódintézményében végezhettem. A 9-10. osztályt a csíkszeredai matematika-fizika liceumban jártam ki, a 11-12. osztályt pedig már a Gyulafehérvári Római Katolikus Kántoriskolában fejeztem be. Itt érettségiztem, és ezzel már csak be kellett sétálnom a hittudományi főiskolára.

– Az egyetem elvégzése után több évig külföldön élt. Gondolt-e arra, hogy ottmaradj?

– Öt és fél évet töltöttem mesteri és doktori tanulmányokkal az ausztriai Innsbruck Leopold Franzens Egyetemének jezsuiták által vezetett teológiai karán. Csupán érdekességként jegyzem meg, hogy a doktori tanulmányaim idején – mivel időközben papszentelésben is részesültem – két évig egy

festői alpesi faluban lelkészként is szolgáltam, ahol a híveimmel kölcsönösen nagyon szerettük egymást. Ennek ellenére nyugodtan állíthatom, hogy egy pillanatig sem merült fel bennem az ottmaradás gondolata.

– Miért választotta ezt a hivatást, miért lett római katolikus pap?

– A papi hivatást tulajdonképpen nem én választottam, sokkal inkább a hivatás választott engem. Azt hiszem, hogy a feltett kérdésre igazán jól csak a 139. zsoltár szellemében válaszolhatok: Isten már édesanyám méhében kiválasztott és meghívott a papságra. Nem emlékszem ugyanis, hogy valaha más szerettem volna lenni, mint pap. Sőt mi több, már harmadik osztályos koromban egy fogalmazásban, egy „Mi leszel, ha nagy leszel?” típusú kérdésre válaszolva le is írtam: pap leszek, ha nagy leszek. A továbbiakban aztán minden egymásra épült.

– Vannak-e példaképei?

– Az előbbieken már utaltam arra, hogy első, meghatározó példaképe édesapám volt. A továbbiakban mindenkor a tanárimban kerestem követendő tulajdonságokat. E tekintetben a gyulafehérvári teológiai tanárim voltak a legnagyobb hatással rám. Bár némely tanárom már meghalt, vagy a nevük nem ismerős, mégis megemlítem, hogy olyan jószívű és tapintatos akartam lenni, mint Ágoston Ferenc, olyan szent életű és információgazdag, mint Jakubinyi György, olyan kimért és tekintélyt parancsoló, mint Jäger Péter, olyan szorgalmas és lelkes, mint Marton József, olyan mélyenlátó és nyugodt, mint Molnár Lajos, olyan szerény és kiegyensúlyozott, mint Tamás József, olyan jó humorú és barátságos, mint Tamáskó Péter és olyan nagyvonalú és elegáns, mint Vencser László. Trebitsch Jenő rektor úr keménységében ugyan nem volt kifejezett példakép alkatomra, de róla azt hallottam, hogy még a hátán is tud hegedülni, és ez is imponált nekem. Nyilván egyik példaértékű vonást sem sikerült maradéktalanul magamévá tennem, de meggyőződésem, hogy mindből beépült valami az egyéniségembe.

– Ön szerint milyen a jó pap?

– Bár itt sok mindent el lehetne mondani, úgy vélem, hogy a jó pap nagyon egyszerűen fogalmazva olyan ember, aki szereti Istent, saját magát és a felebarátait. Az Isten és felebarát szeretete vitán felül áll, míg az önmagunk szeretetével kapcsolatban megoszlanak a vélemények. Én mégis úgy gondolom, hogy az alázat és az álszerénység nem szabad hogy megakadályozzon bennünket abban, hogy önmagunkat megfelelően tudjuk értékelni. Különösképpen azért is, mert Jézus a főparancsban a felebarát szeretetének mércéjévé éppen a saját magunk szeretetét tette. „Szeresd felebarátodat, mint saját magadat!” (Mk 12,31). Így, ha magunkat nem szeretnénk, azt sem tudnánk, hogyan kell szeretnünk a felebarátainkat.

– Erkölcteológiát, szociáletikát és nem utolsósorban egyházjogot tanít. Mit jelent önnek a tanítás, és milyen ma oktatni, tanítani?

– A Péter apostol pünkösdi beszédét hallgató tömeg kérdése – „Mit tegyünk, férfiak, testvérek?” (Csel 2,37) – mindig is az emberiség központi kérdései közé tartozott. A kérdésre válaszolva azonban nem csupán a külső cselekvést kell szem előtt tartanunk, hanem a belső lelkiületet is, hiszen a kérdés nem minden cselekvésre vonatkozik, csak azokra, amelyekben a jó és a rossz, a jogszerű és a jogtalan szerepet játszik. A keresztény erkölcsstan és egyházjog ezekre a kérdésekre kíván válaszolni, miközben mércéje, köz-

pontja és célja Jézus Krisztus. A keresztény életesszéményt kell bemutatnia, az Isten által felajánlott szeretetre adott emberi választ, azt, hogy hogyan változtatja meg életünket az a tény, hogy keresztények vagyunk. Ebből is látható, hogy a teológia legérdekesebb tantárgyairól van szó, és én ezeket a legszebb teológiai tárgyakat taníthatom. Így a tanítás számomra értékátadás és öröm. Különösen, mert az oktatás mellett – bár egyetemi szinten nevelni már nem lehet – hangsúlyosan az ön- és jellemneveléshez igyekszem fogódzókat adni.

– Miért döntött úgy, hogy tanítani fog, és nem lesz például valahol plébános?

– Ez nem egyéni döntésnek, hanem a tanárim javaslatára alapján, a hajdani főpásztorom, boldog emlékü Bálint Lajos érsek rendelkezésének, vagy azt is mondhatnám, hogy a konjunktúrának köszönhető. A szemináriumot, illetve a Gyulafehérvári Hittudományi Főiskolát rövid katonai szolgálat után 1985-ben kezdtem el. Így a '89-90-es változások a 9. szemeszterben értek. Mivel korábban nem volt lehetőség külföldre, továbbtanulásra küldeni kispapokat, tanáraink 1990 elején, az első adódó alkalommal közel tizenöt kispapot javasoltak továbbtanulásra. Így küldött az érsekem Innsbruckba azzal, hogy 1996-ra doktorátussal térjek haza.

Hazatérésemet követően brassói segédlelkész kinevezést kaptam, de rövidesen teológiai tanárra volt szükség, és Jakubinyi György érsek úr a gyulafehérvári főiskolára, illetve a Babeş-Bolyai Tudományegyetem keretében frissen alapított római katolikus teológiai karra irányított. Kolozsváron lakva tanítottam át Gyulafehérvárra is.

– A mai világban kire bízhatjuk a lelkünet?

– A kérdésre vonatkozóan édesapámnak volt egy kiváló mondása: „Peres ügyedet ügyvédre, egészségedet orvosra, lelkedet papra ne bízd!” (Ez azért is érdekes, mert – bár ő nem érthette meg – az egyik fia pap, a másik orvos lett, a harmadik pedig jogot tanult.) Bár első hallásra sértő lehet a kijelentés ügyvédre, orvosra, papra egyaránt, nagy bölcsességet fogalmaz meg. Senkire nem bízhatjuk a lelkünket. Annak kimunkálásán magunknak kell dolgoznunk. Nyilván a pap által vezetett közösségben, az egyházban szerethetjük meg a lelkünk számára az alapkompenciákat, és a továbbiakban ehhez segítséget is kérhetünk paptól, lelki vezetőtől egyaránt, de elsősorban mi magunk vagyunk a felelősek, hogy megfelelőképpen gondoskodjunk lelki életünkről, illetve lelki integritásunkról.

– Mi az ön hitvallása?

– A hitvallásom? Olyannyira alapvető a katolikus Hiszekegy mint hitvallás számomra, hogy eddig ezen nem is gondolkodtam. De ha egy lírai választ adhatok, akkor Sík Sándor piarista papköltőnk *Hiszek* című versének egy szakasza jut eszembe: „Hiszek, és hitem súlyos és kemény./ Nem tűnde tan, nem pille vélemény./ Nincs benne így-úgy, bárcsak és talán:/ Igen és nem, kereken, magyarán./ Semmi csürés és semmi csavarás./ Inyescedés és köntörfalás:/ Hiszem és vallom, szeretem és élelem./ Amit az Egyház hinni ad elébem./ Ebben a hitben élek és halok:/ Katolikus vagyok”.

– Ha újrakezdené, ugyanezt a pályát választaná?

– A válaszom határozottan igen. Hiszem ugyanis, hogy Isten az embert boldogságra teremtette, és én a papi hivatásom megélésében boldog ember, következképpen pontosan a helyemen vagyok.

– Köszönjük a beszélgetést.

Szentmise

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1018.

3 DERÉK- SZÖG JELE	AMERIKAI FELTALÁLÓ (SAMUEL)	GÁNCSSOL CÁRI RENDELET	SÓHAJTÓ- SZÓ MORZEJEL	HARAPNI- VALÓ	OSZTRÁK SZÖV. TAR- TOMÁNY	SZÜKSÉG- SZERŐ
1						N
... ANNA (ÍRÓNÓ)			ELLENEZ HALADÁS (ANGOL)			
ÓKORI NÉP- SOP. TAGJA ÖSSZEKO- SZOLO			VADGALAMB HÁROM, RÓMÁBAN			
					TÉRFOGAT JELE	
					NÉMET O. FOLYÓ	
KEMENCE RÉSZE! FELTÉVE		... LANKA (CEYLON) CSURGÓ		SZILÁRD ... (FIZIKUS)		
	2			A	RÓMAI 1050 INDÍTEK	
	CIN					
RÖVID- NADRÁG			KISÉRTET, ANGOLUL KASSÁK L. LAPJA			
...STEP (TÁNC)			MÉTER	PECEK LIBANON GK-JELE	ORVOSNÁL MONDJUK	
MINDEN- HATÓ					GÖRÖG BETŰ	
	RAJT KÖZÉPEN NYIRBÁLI				ILJUSIN GÉPE PESZTRA	
SERTÉS			ALÁHAJÍT ADY ENDRE ÁLNEVE			
	PARIPA ELAVULT			KATONAI TÖMB		
GYÁSZ- LAKOMA	GY			O	ÉNEK FENEKET- LEN	
A székely meg a boldogság					ÁTMÉRŐ JELE	
Az idős székelyt hétfő délután szidja a felesége: - Te Áron, a múlt héten olyan boldog voltam, egész héten nem cigarettáztál, nem ittál, és most tessék, hazaérkezel részegen, cigarettával a szádban. Erre Áron: - Tudod, Julis ... (a válasz befejező része a rejtvényben található)		KEVERT MAGI!			FOCIKUPA VOLT	
		DZSÚSZ			KIÜTÉS A RINGBEN A PINCÉBE	
		SAJÁTSÁG		G		Kilyén Levente

Az EGY KÖZMONDÁS című pályázat nyertesei:

Ozsváth Éva,
Marosvásárhely, Predeál u.

Mélik Mária,
Marosvásárhely, Caragiale u.

A pályázati rejtvény megfejtése:
EGY ADOK TÖBBET ÉR HÁROM ÍGÉRDMEGNÉL.
MAGYAR

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a szeptember 30-i számból:

Ikrek:
Svejk

Skandi:
A férj az az ember, aki akkor is enged, amikor igazsága van.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY	OKTÓBERI ÉVFORDULÓK (1.)								1	2	3	4	I	5	6	7	8	B
	9								10									
11	P	12	13	14	15				16			17						18
19									20									21
22									23			24					25	
26				27	27				28								29	
31			33	32								33					34	
36		37							38			39				40		
Á		41							43						44			45
46	47								48								49	
50	W								E								V	
									51									Y

VÍZSZINTES: 1. Olasz operaszerző, karmester, 200 éve született (Carlo Emanuele). 8. Zeneszerző, zenei író, 200 éve született (Kornél). 9. Albán politikus (Ramiz). 10. Ringo ... (dobos). 11. Lovag, litográfus, 200 éve született (Károly Lajos). 16. Német város. 18. Morzejel. 19. Idegen Klára. 20. Felöltő. 21. Haza. 22. Könnyező. 23. Olasz író (Dario). 24. Dátumrag. 25. A nikkel vegyjele. 26. Adam párja. 27. Gyorsan. 29. Egy személy sem. 31. Zokog. 32. Szőnyeget tisztít. 33. Téli csapadék. 34. Kopasz. 36. Megszólításféle. 38. Szlovák folyó (Árva). 40. Szamoai pénz. 41. Forma. 43. Öt (görög eredetű). 45. Jótékonkodik. 46. Ezergrammnyi. 48. Levélküldő intézmény. 49. Idegen Anna. 50. Orgonaépítő, 150 éve hunyt el (Orgelbau). 51. Jogász, újságíró, Petőfi rokona, Kossuth híve, 200 éve született (Frigyes).

FÜGGŐLEGES: 1. Nyomásegység. 2. ... Pacino (színész). 3. ... Pavone (énekes színésznő). 4. Ókori vándor népek neve. 5. Kázus. 6. Néma rétor! 7. Olasz, osztrák autójel. 8. Kárt okozó. 12. Női név (márc. 5.). 13. Idegen Sára. 14. Numero (röv.). 15. Teacseppek! 17. Félig indián! 19. Zeneszerző, hegedűs, 200 éve halt meg (Antal György). 20. Mogorva. 21. Libikóka. 23. Állati testrészt. 25. Tiltószó. 27. Télen hull. 28. Tüzetes. 29. Ásványi fűszer. 30. Élmény. 32. Északi magyar. 33. Hazugság (argó). 35. Földbirtokos, belügyminiszter, 150 éve született (Gedeon, gróf). 37. Franciák őse. 39. Vásárol. 40. Arat! 42. Angolul kérdez. 44. Kopasz. 47. Részben fiatal! 48. Próza kezdete! 49. Pára!
L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket október 20-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Felix Salten, magyar származású osztrák író egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Rossz állapotú jármű – Régi számolóeszköz. 7. Kicsinyítő képző – Helyhatározó rag. 8. Cicoma, ék – Betűvetés. 9. NRF – Ománi, gaboni és svéd gépkocsi-jelzés. 11. Brit rockénekes (Chris) – Szappanmárka. 12. Katonai tömb – Adódik. 14. Liba egynemű hangzói – Kissé ismer! 15. Éneklő – Hengeres tartópózna. 18. Magyar operaténészes volt (Lina) – Lopakodik. 19. Kel, feleszmél – Montenegrói város. 22. Fába vés – Lángol. 23. ... megvénülünk (Jókai) – Kis. 25. Páratlan lőrés! – Driád része! 27. Bő – Olasz, spanyol és belga autójelzés. 28. Sztori, történet – Nyakban hordott ékszer. 30. Keleti játék – Ceruzahegy! 31. Akadály – Ruházat, viselet.

FÜGGŐLEGES: 1. Királyi szék – Gödör, vágat. 2. Tapad – Pofaszakáll. 3. A szabadba – Néma gida! 4. Idegen levegő – A világ ... (A. Dumas). 5. Delila kedvese – Vonós hangszer. 6. Folyadékgyűjtő hely – Hazai atléta (Gabriella). 10. Piaci asztal – Allé. 13. Lekvár – Olajbogyó. 16. Nagyotmond – Afrikai növényevő állat. 17. Étkezőbútor – Előfizetés. 20. Hüvelyes növény – Szökdecse. 21. Nyíltartó – Gépember. 24. Régi történet – Rostély. 26. Kézzelel jelez – Habos ital, népiesen. 29. Üres tál! – Cönkdarab!

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20					21
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20					21
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Elektronika elméletben és gyakorlatban Újabb ERASMUS+ pályázat

Két sikeres projekt után a harmadik ERASMUS+ pályázatban vesz részt a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum. Partnerei, akiknek képviselőit nemrégiben látta vendégül a harmadik közös projekt körüli teendők megbeszélésére, az LTE Bolyai János Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium Szombathelyről, valamint a felvidéki Somorjai Madách Imre Gimnázium. A projektek kezdeményezője és vezetője a magyarországi XTALIN Mérnöki Tervező Kft. A találkozó témái a Kristálytisztá Elektronika 2 projekt kapcsán átfogó megbeszélés, valamint az új Kristálytisztá Elektronika Videók pályázat indítása.

Bodolai Gyöngyi

A cél az, hogy a szakköri tevékenységeken a diákok megismerjék és megszeressék az elektronikát, és az elméleti ismereteket elsajátítva eljussanak a készségek kialakulásáig, így képesek lesznek „a szükséges műszerek és alkatrészek működésén, a mikrovezérlők programozásán át az egyszerűbb vezérlések megvalósításáig”. A projektben részt vevő iskolák a tananyag mellett alkatrészcsoomagokat is kaptak. Idéntől a tananyag angol nyelvű változata is elkészült, mely a magyar nyelvű tananyag mellett szintén ingyenesen letölthető a <https://crystalclearelectronics2.eu/hu/>, valamint a <https://crystalclearelectronics2.eu/en> oldalról, és így elérhetővé vált minden érdeklődő számára.

A vásárhelyi találkozón a kezdeményezők és a programban részt vevő iskolák képviselőivel beszéltem.

Kristálytisztá Elektronika

Lágler Gergely, az XTALIN Mérnöki Tervező Kft. ügyvezetője vezette a megbeszélést. Először is azt kérdeztem, hogy miként született meg a Kristálytisztá Elektronika három országot, három iskolát összekötő projektje, amely egyre több diákot vonz az egyszerű elektronikai tananyag fejlesztését célzó szakkörökbe? Mennyire alakult a kezdeményezők elképzelése szerint az együttműködés?

– 2017 körül kell keresni az ötlet forrását. Akkor már hat éve működünk mint elektronikai fejlesztő cég, rengeteg elektronikai prototípust állítva elő más cégeknek, köztük külföldieknek is. Egy idő után szeretnénk volna visszaadni a fiatalabb korosztálynak valamit, amiből könnyebben tud eljutni arra a szintre, ahol mi akkoriban tartottunk. Isme-

bővíteni a tananyagot, hogy ami kikerült a kezünk közül, az egy konkrét minőségbiztosítási folyamaton essen át, és egy többszörösen ellenőrzött, javított tananyagot tegyünk ki az internetre, ami ingyenesen letölthető, és bárki használhatja az egész világon. Ugyanazon projekt keretében a tananyag angol nyelven is elkészült, amit a szakkörvezető tanárok bemutatnak a diákoknak, majd javítottunk ott, ahol szükségesnek látszott. Ez lett a Kristálytisztá Elektronika 1. tananyag, ami elektronikai alkatrészek fajtáiról, azok kezeléséről, az elektronikával kapcsolatos műszerek használatáról, az úgynevezett 8 bites mikrokontrollerek programozásáról szól. Ez minden, manapság használt intelligenciával rendelkező gép központi része, ami a vezérlését látja el. Bár 30-40 évvel ezelőtt fejlesztették ki, annyira elterjedtek, hogy a mai napig használják őket, annak ellenére, hogy már nem jelentik a technika csúcsát.

Kevés a gyakorlati tudás

2020-ban kezdtük a Kristálytisztá Elektronika 2. projektet, ami már a mikrokontrollerek világának a csúcsa felé kacsingat, és a 32 bites ARM-magú mikrokontrollereknek a programozása. Ezek a processzorok bonyolult feladatokra is képesek. Ha egy autónak a kormányelektronikáját nézzük, vagy egy vonatnak azt a kijelzőjét, amely megmutatja a sebességét, hogy mennyivel tartózkodik előtte a másik vonat, ő pontosan hol tartózkodik, és egyebet, egy ilyen mikrokontroller tudja vezérelni. Ezek kerülnek a manapság készülő ipari elektronikai eszközök nagy részére. Ezek a középiskolás diákoknak meg lehet tanítani olyan szinten, hogy tudjanak ilyen kis „kütyüket” alkotni. A projektben részt vevő tanárok vették a fáradságot, hogy ők is megtanulják, és átadják a diákoknak.

lánk közül a Bolyai Farkas líceumot is bevonjuk, mivel ott működik reál tagozat. A következő a somorjai Madách Imre Gimnázium volt.

Ami az együttműködést illeti, a tanév közben tartott szakkörökön külön utakat járunk. Szoros együttműködést jelentenek viszont a nyári táborok, ahol a projekt első részében négy iskola diákjai vettek részt körvezető tanáraikkal, valamint az XTALIN mérnöki csapatának a képviselőivel együtt. Erős beosztás szerint reggel 8 órakor már tanóra volt, ahol a tanárok, majd a mérnökök foglalkoztak a diákokkal. Az ebéd után előfordult, hogy tovább folytatódott a program, máskor szórakoztató tevékenységre váltottunk. Vannak diákok, akik kirobbanthatatlanok voltak a gép előtt a nyolcórás foglalkozáson túl is. Mások a nyári táborban találkoztak először a tananyaggal, és szerették meg annyira, hogy az idei tanévkezdéskor nagyon várták a szakkör beindulását.

Műszaki műveltség

Liszky Bélát, a somorjai Madách Imre Gimnázium matematika-fizika szakos tanárát volt igazgatója értesítette a Szombathelyről érkezett ajánlatról, aminek szívesen tett eleget, ugyanis akkoriban egy hasonló témájú szakkör elindításának lehetőségét latolgatta. Ráadásul egy kész anyagot kapott, és azt kellett át tanulmányozni a diákokkal.

– A szakkört elsősökkel (IX. osztály) kezdem, azokkal haladtunk fokozatosan végig a tananyagban. A tanulásban egy héttel előtűnik jártam, és nagyon kellett figyelniem, ami részben jó volt, hiszen sok minden újat elsajátítottam. Szeretném, ha a K 3-as projektet is első évtől folyamatosan ismernék meg a diákjaim. Ebből a tananyagból nagyon sokat tanulhatnak, amit a későbbiekben fel tudnak használni. Eddig is volt informatika és robotika szakkörünk, amelyekbe, ahhoz képest, hogy kicsi gimnázium vagyunk, elég sokan jelentkeznek. Ami a Kristálytisztá Elektronika projekteket illeti, azok a diákok is, akik nem ezt a szakterületet fogják továbbtanuláskor választani, olyan műszaki műveltségre tesznek szert, ami a látókörüket tágítja.

Elmélet és gyakorlat

Fehér Árontól, a Sapientia egyetem oktatójától azt kérdeztem, hogy miért vállalkozott a haladó csoport szakkörének a vezetésére.

– Véleményem szerint a gyakorlati oktatásra kellene nagyobb hangsúlyt fektetni, én ugyanis nagyrészt elméleti tudásra tettem szert, és mindig azt éreztem, hogy szükség van mellette valamire, ami érdekesebb és hasznosabbá teszi az elméletet. A diák nagyobb örömmel, elégtétellel tudja a tananyagot elsajátítani, ha látja, hogy annak értelme van.

– Mennyire nehéz a diákok számára?

– A tananyag nagyja elsajátítható, amit nehezebbnek tartok, azt több részre bontom. Nem szeretném, hogy a diákok úgy távozzanak a körről, hogy tisztázatlan kérdéseik maradjanak.

– Volt-e, aki feladta?

– Szerencsémre a haladó csoporthoz osztottak be, így akik hozzám jöttek, azok jobbra fel voltak készülve, a kezdők közül talán egy diák adta fel.

Tulmutat a tananyagban

Dr. Domokos József, a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karának dékánja érdeklődésünkre elmondta: örömmel vették tudomásul,

hogy a Kristálytisztá Elektronika pályázat keretében újabb két évre támogatást nyert az iskola.

– A marosvásárhelyi találkozón megbeszéltek a teendőket, a Bolyai líceumban meghirdettük a szakkört, és új tagokat toborzunk. Akik a múlt évben is jártak, azok a diákok alkotják a haladó csoportot, a kilenc-tizedik osztályosoknak kezdő csoportot indítunk. Fehér Áron mellett Papp Sándor adjunktus kollégámat a Sapientia villamosmérnöki tanszékről is bevonjuk idéntől az oktatásba, én a kezdő csoporttal foglalkozom. A toborzó során a haladó csoportba járó diákok bejárják az iskolát, beszámolnak a tevékenységről, és arra biztatják társaikat, hogy vegyenek részt a köri tevékenységen.

– Miért tartja hasznosnak ezt a projektet?

– Olyan ismereteket sajátíthatnak el a szakköri tevékenységen, amelyek túlmutatnak a hagyományos tananyagban, és nemcsak az elméleti részét ismerik meg az elektronikának, elektrotechnikának, hanem gyakorlati készségekre is szert tesznek. Találkoznak annak a lehetőségével is, hogy az informatikában használt programozási algoritmusokat a gyakorlatban mire lehet használni, továbbá, hogy a fizikában elsajátított ismereteket hogyan lehet áramkör formájában gyakorlatba ültetni.

Pozitív „hozadéka” a színvonalas képzés

Mátéfi István, a Bolyai líceum matematikatanára továbbra is a menedzseri teendőket látja el.

– Amikor 2018-ban a program indult, intézményvezetőként kerestem egy olyan megoldást, hogy a hagyományos elektronikai kör bekerüljön egy anyagilag nagyon jól támogatott projektbe. Iskolánkban már több évtizede jól működött a fizikakör, az utóbbi években viszont nagy problémát jelentett anyagilag fenntartani. Ilyen körülmények között örömmel éltünk a lehetőséggel, hogy az XTALIN céggel kapcsolatba kerülve részesei legyünk a K 1-es elnevezésű ERASMUS+ projektnek, amelyet 2020-ig sikeresen végigvittünk. Legnagyobb pozitív hozadéka az volt, hogy a diákok nagyon színvonalas képzésben részesültek, és a nyári szünidőben a Balatonon táboroztak. A 2020-as projektzárás után a XTALIN cég újra sikeresen pályázott, és bevont mint partnert, így az ERASMUS+2 projekttel folytattuk az együttműködést, ami sokkal gördülékenyebben működött, mivel volt már tapasztalat, és akkora volt az érdeklődés, hogy a Bolyaiban két csoportot is indítottunk, amelyeket Domokos József dékán és volt diák, Fehér Áron tanár vezetett és irányított. A színvonal maradt, a diákok érdeklődése nem lankadt, a pályázati pénzekből pedig sikerült megfelelő felszerelést is vásárolni, laptopokat, elektronikaianyag-csomagot, ami lehetővé teszi, hogy a diákok ne csak virtuálisan ismerkedjenek meg az alkatrészekkel, hanem heti rendszerességgel lehetőségük nyíljon bütykölni, forrasztani, az elkészített szerkezeteket beprogramozni. Ilyen szempontból sokkal hatékonyabb az oktatás, és a résztvevők megkedvelik az elektronikát. Pozitív irányban befolyásolja őket a pályaválasztás szempontjából is, ami fontos, hiszen a mikrocipek a jövőben még tovább fognak fejlődni, és értelmet nyer ezeknek a modern eszközöknek a térnyerése az élet minden területén.

rösök hívták fel a figyelmünket az ERASMUS+ kínálta lehetőségre, amelyet nemzetközi konzorciumként lehet megpályázni, és tananyagfejlesztésre adnak támogatást. Jobban utánanéztünk a lehetőségnek, és felvettük a kapcsolatot a szombathelyi Bolyai János Gimnáziummal, ahol tanultam, és ahol az igazgatóhelyettesnek, Kukor Ferencnek nagyon tág az ismerősi köre. Ő mutatott be Mátéfi Istvánnak, aki akkor a marosvásárhelyi Bolyai Farkas középiskola igazgatója volt, és Liszky Bélának, a somorjai Madách Imre Gimnázium tanárának. Azzal kezdtük az együttműködést, hogy megállapítottuk, milyen tananyagra van igény a diákok körében, és azzal hogyan találunk a mi korábbi elképzeléseink, továbbá azt is, hogy az első tananyag miről szóljon. Ebbe a munkába 2018-ban több mint húsz mérnököt vontunk be a cégen kívülről is. Kezdetben egy 300 oldalas tananyagra gondoltunk, aztán 440 oldal lett belőle. A tananyagot tesztelni kezdtük az említett iskolákban szervezett szakkörökön. Ennek több célja van: egyrészt egyénileg fejleszteni a szakkörön részt vevő diákokat, majd az ő és tanáraik visszajelzései alapján

Hogy ezt miért egy mérnöki cég kezdeményezte és irányítja? Tapasztalatom szerint, ha egyetemi hallgató koromban ez a tudás a birtokunkban lett volna, nagyon megkönnyítette volna a dolgunk, és kevesebben hagyták volna abba az egyetemet. Akik ma kikerülnek a műegyetemről, kicsit kevés a gyakorlati tudásuk, mert nincs erre elég idő és lehetőség. Egy friss mérnök munkavállalónak két-három évre van szüksége, amire átbillen a mérleg, és hasznos tud termelni a cégben. Ha tudná, amit ez a tananyag tartalmaz, a két-három év két-három hónapra csökkenne. Nagyon remélem, hogy lesz olyan alkalmazottja az XTALIN cégnek, aki a Kristálytisztá Elektronikát még középiskolás korában tanulta.

Testvériskolákat is bevontunk

Pájer Szabolcsot, a szombathelyi Bolyai János Gimnázium informatika-, fizikatanárát az együttműködésről kérdeztem.

– Lágler Gergő megkeresett, hogy tudomásunk szerint lenne-e más tanintézményben is hajlandóság részt venni ebben a projektben. Természetesnek tartottuk, hogy testvérisko-

Élelmiszercsomagokkal segítik a kisnyugdíjasokat, meleg ebéddel a hajléktalanokat Közösségi éléskamrát hozott létre a Solidaris Egyesület

Tartós élelmiszerek beszerzésével készül az előttünk álló nehéz télre a Solidaris Egyesület, ugyanis számítanak arra, hogy a magas árú számlák miatt sok család, egyedül élő kisnyugdíjas kerülhet abba a helyzetbe, hogy nem jut majd a mindennapi betevőre. Ezért tartós élelmiszerekből álló készletet állítanak össze, hogy amint érkezik a segélyhívás a 0265-555-555-ös telefonszámra, azonnal el tudják juttatni a nélkülözőhöz az élelmiszercsomagot. A tartós élelmiszerek beszerzésében bárki besegíthet, vagy termékekkel, vagy pedig pénzzel. Ezzel párhuzamosan folytatódik az egyesület Fagypont nevű, hajléktalanokat felkaroló programja, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal szociális igazgatóságának a támogatásával harminc nehéz sorsú embernek biztosítanak heti rendszerességgel meleg ebédet.

Menyhárt Borbála

Az előrejelzések alapján igen nehéz tél elé nézünk, a magas számlák miatt sokan kerülhetnek abba a helyzetbe, hogy választaniuk kell, kifizetik ezeket, vagy élelmet vásárolnak. Ezekre a családokra, egyedül élő kisnyugdíjasokra gondolva született az ötlet, hogy össze kellene állítani egy tartós élelmiszercsomagot, amivel segíteni tudnak a rászorulóknak. Sajó Norbert, a Solidaris Egyesület vezetője lapunknak elmondta, szívükön viselik az egyedülálló időseknek a sorsát, és

0256-555-555-ös telefonszámon hétköznaponként 15-20 óra között – hangsúlyozta Sajó Norbert. Hozzátette, arra kéri azonban azokat, akik tartós élelmiszereket adományoznának, hogy ne házi készítésű zakuszkát, lekvárt hozzanak, hanem bontatlan bolti termékeket, hogy azok szavatossága látható legyen. Akik pénzbeni adománnyal segítenék a közösségi éléskamra feltöltését, azok az Asociația SOLIDARIS RO56 BTRL RONC RT02 2703 8401 bankszámlaszámra, Élelem/alimente megjegyzéssel utalhatják az erre szánt összeget.

Fotó: Solidaris Egyesület

mélyrehatóbban is szeretnének segíteni rajtuk, mivel azt látják, hogy olyan időszakok elé nézünk, amikor egy átlag alatti nyugdíjjal rendelkező idős, akinek nincs családja, gyerekei, akik támogathatnák, nem biztos, hogy tud majd egyedül boldogulni a kiadásokkal. Gondoskodni szeretnének arról, hogy a szorult helyzetben lévőknek is biztosítva legyen a mindennapi betevő, ezért tartós élelmiszerekből álló csomagot igényelhetnek a Solidaris Egyesületnél.

– Várhatóan két-három hónapon belül, amikor megérkeznek a „vastagabb” számlák, egyre több emberrel áll majd elő a fennakadás az élelem beszerzésében, és szeretetszolgálatként ebben szeretnének segíteni, ezért olajat, pástétomot, halkonzervet, borsó-, gomba- és paszulykonzervet, szárított zöldséget, kekszet, teafüvet, gríz, rizst, lisztet, cukrot, puliszkalaszt, rizst, lekvárt, illetve kompótokat szeretnének beszerezni. Az egyesület új székhelye szerencsére kiváló raktározási felületet biztosít, 35 négyzetméteres pincénk van, polcrendszerrel, ahol lehetőség van arra, hogy készleten tartsunk nagy mennyiségű tartós élelmiszert azért, hogy ha segélykérés érkezik, a kollégáim fél órán belül a helyszínen tudjanak lenni a csomaggal. Egy nagylelkű kolozsvári üzletember adományának köszönhetően egy jó adag élelmiszert sikerült beszerezni, azonban, hogy ez a készlet minél teljesebb legyen, kérjük a lakosság segítségét is, akár tartós élelmiszert is támogathatnak, akár pénzzel is fogadjunk a „Ne éhezzen senki!” című adománygyűjtő kampányunk keretében.

Ez egy közösségi, városi éléskamra, ahonnan bárki igényelhet tartós élelmiszereket a

Az élelmiszercsomag belépő olyan otthonokba is, ahol mélyrehatóbb segítségre van szükség

Érdeklődésünkre, hogy miként próbálják kiszűrni az esetleges visszaéléseket, Sajó Norbert elmondta, krízisvonalként nem arra vállalkoznak, hogy a betelefonálónak minden hónapban automatikusan élelmiszercsomagot visznek, hiszen ha ez így lenne, akkor komoly kritériumok alapján kellene megállapítani, hogy ki jogosult rá, és ki nem. Ellenben krízisvonalat működtető szolgálatként, ha va-

laki hozzájuk fordul azzal, hogy bajban van, és igényel egy élelmiszercsomagot, ők azonnal a segítségére sietnek, hiszen azért, hogy kimennek az illetőhöz, gyakran derül fény mélyebb problémákra, arra, hogy behatóbb segítségre van szüksége, például nincs, aki kiváltsa a gyógyszereit, nem tud eljutni az orvoshoz, nem tudja kitararítani a lakását, vagy éppen gondozóra van szüksége. De van olyan helyzet is, amikor a helyszínen kiderül, hogy nem is éppen annyira rászoruló az illető, mint ahogy azt mondta, és ilyenkor a kollégák feljegyzik ezt az információt a fejlagra, amely minden betelefonáló esetében elkészül. – Az élelmiszercsomag semmiképp nem elpazarolt segítség, hiszen sok helyre ez a belépőjegy, amire szükség van ahhoz, hogy feltérképezzük, az adott személy milyen helyzetben van. Olyan otthonokba jutunk be ezúton, ahová sem lelkész, sem családtag nem tud, mert esetleg az illető restelli a rendetlenséget, a szegénységét, de ilyenkor az élelmiszercsomag mellett el tudunk gondolkodni vele együtt azon, hogyan lehetne még segíteni rajta annak érdekében, hogy javuljon az életminősége – mutatott rá az egyesület vezetője.

Egyelőre heti egy meleg ebédet biztosítanak

A közösségi éléskamra, a „Ne éhezzen senki!” projekttel párhuzamosan, a hűvösre forduló időjárás beköszöntevel ismét hangsú-

lyosabban odafigyelnek a hajléktalanokra is, folytatódik a Fagypont program.

– Mivel hajléktalan embertársainknak nincs lehetőségük tartós élelmiszerekből főzni, felmelegíteni a konzerveket, őket meleg étellel segítjük. Marosvásárhelyen a polgármesteri hivatal támogatásának köszönhetően heti egy alkalommal meleg ebédet, illetve gyümölcsöt tudunk biztosítani nekik, amiért nagyon hálásak vagyunk, hiszen bár 12 éve működünk Marosvásárhelyen, idén először kaptunk támogatást a város részéről. A tavalyi télen heti két alkalommal tudtunk meleg ételt kínálni a hajléktalanoknak úgy, hogy adományokat gyűjtöttünk erre a célra. A jelenlegi támogatás a heti egy alkalmat fedi, de amint az időjárás fagyosra fordul, szeretnénk hangsúlyosabban hirdetni majd a lehetőséget, hogy valaki föl vállálja egy hajléktalan étkeztetését. Ha 25 lejese menüben gondolkodunk, egy hajléktalan heti két alkalommal való ellátása havi 250-300 lejbe kerül. Nem állítom, hogy ezáltal megváltjuk a világot, hiszen a hét 7 napból áll, de már az, hogy hetente kétszer meleg étel biztosítva van számára, óriási segítség. Tudjuk több hajléktalanról, hogy az ebédet úgy osztja be, hogy a felét elteszi a következő napra, hiszen bőséges, többfogásos menüt, desszerttel, osztunk szét nekik – jegyezte meg Sajó Norbert. A tapasztalat az, hogy általában októberben kezd 10-15-ről 30-35-re nőni Marosvásárhelyen azoknak a száma, akik megjelennek az ételosztáson, de számítanak arra, hogy ezen a télen ennél is többen lehetnek. A meleg ebédet igénylők 10-15 százalékán látszik, hogy nem feltétlenül hajléktalanok, hanem kisnyugdíjas, egyedül élő személyek, akik olyan helyzetben vannak, hogy nem szívesen beállnak a hajléktalanok sorába azért, hogy egy tál meleg ételhez jussanak. És a Solidarisnál arra számítanak, hogy az elkövetkező időszakban mind több lesz a rászoruló. Kolozsváron például már az elmúlt héten 72-74 személynek osztottak meleg ételt az utcán, és fel vannak készülve arra, hogy a decemberben, januárban száz fölé fog emelkedni az igénylők száma. Marosvásárhelyen a támogatási alap harminc rászoruló heti egy meleg ebédjét fedezi, tehát ha vissza szeretnének térni a tavalyi heti két ebédhez, illetve meghaladja a harmincat azoknak a száma, akik megjelennek a régi születésnél lévő parkban, további támogatásokra lesz szükség, hiszen nem mondhatják senkinek, hogy ő nem kaphat – tette szövé a egyesület vezetője, akitől azt is megtudtuk, hogy a meleg ételért jelentkezőknek csupán egy kis része szerepel a polgármesteri hivatal által működtetett éjjeli menedékhely nyilvántartásában. Kapcsolatban állnak olyan hajléktalannal is, aki elmesélte, hogy 14 telet töltött el a vásárhelyi vasútállomáson. Az egyesület néhányuknak próbál segíteni munkahelykeresésben is, például egy hajléktalan személyt gondnokként foglalkoztatnak a bedei táborhelyen, ahol biztosított számára a fűtött szállás és a meleg étel.

A hirdetés rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

VESZÉK régi képeket, képkereteket, antik bútorokat, porcelántárgyakat stb. Tel. 0731-309-733. (17234-I)

ELADÓ egy kihúzható hatszemélyes ebédlőasztal 3 kárpitozott székekkel. Tel. 0743-211-281. (17260)

ELADÓ egy S 100-as Skoda autó: 45 éves, 200 ezer km-ben, minden illeték kifizetve, műszaki vizsga megcsinálva, 4 új gumi, új akkumulátor, sok-sok cserealkatrész. Tel. 0743-211-281. (17260-I)

ELADÓ 20 ár beltelek Agárdon. Tel. 0752-708-718. (17300-I)

ELADÓ héjatlantök. Tel. 0747-480-255. (17282)

ELADÓ 3300 m² belterület Nyáradgálfalván, a 142/A szám alatt. Tel. 0741-174-932. E-mail-cím: fogdok@gmail.com (17339)

ELADÓ kövér disznó. Tel. 0740-124-154. (17291-I)

ELADÓ 10 ha szántóföld Szentpál közelében. Tel. 0740-527-205. (17408-I)

ELADÓ fehér, ropogós szőlő és kék, illatos izabellaszőlő. Tel. 0770-468-531. (17417-I)

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlesztését vállalom. Tel. 0748-882-828. (17079-I)

ELADÓ szőlő. Tel. 0748-203-420. (17433-I)

ELADÓ szőlő, must, almálé, üvegkorcsók, Matiz-alkatrészek. Tel. 0771-216-025. (17435-I)

LAKÁS

KIADÓ összkomfortos, bútorozott, 2 szobás tömbházlakás a Kövesdombon, a piac közelében egy idős ember számára. Tel. 0752-833-612. (17372-I)

ELADÓ magánház a Kövesdombon: 5 szoba, konyha, fürdő, pince, kamra, udvar. Érdeklődni délután 3-5 óra között a 0742-836-711-es telefonszámon. (17359-I)

36 m²-es, MÁSFÉL SZOBÁS, bútorozatlan garzonlakás kiadó hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (17366-I)

2-3 SZOBÁS tömbházlakást vásárolok Marosvásárhelyen, akár életjáradékkal is, csak magánszemélytől. Tel. 0747-422-196. (p.-I)

ELADÓ 2 szobás, II. emeleti tömbházlakás (tégla tömbház) a November 7-ben. Közel az egyetem, piac, vikend. Tel. 0749-755-649. (17398)

SÜRGŐSEN keresünk egy férfinak kvartélyt. Lehet egy szoba vagy garzon. Tel. 0365/422-202, 0742-045-086. (17391)

KIADÓ 3 szobás lakás a Măgurei utcában 2-3 egyetemista fiú számára, berendezett, külön bejáratú szobákkal. Tel. 0746-678-491. (17400)

ELADÓ ház Nyomáton, a 163. szám alatt. Tel. 0757-826-596. (17354-I)

ELADÓ magánház Marosvásárhelyen a központhoz közel, egyedül az udvaron: 3 szoba, konyha, 2 előszoba, fürdő, kamra, pince, garázs, udvar és kert. Tel. 0770-468-531. (17417-I)

ELADÓ magánház Maroszentkirályon, a Răsăritului negyedben. Tel. 0744-528-606. (23267)

ELADÓ háromszobás tömbházlakás Marosvásárhelyen, a Bodor Péter utcában. Érdeklődni a 0751-362-886-os telefonszámon. (-I)

MINDENFÉLE

CÉGALAPÍTÁS, digitális aláírás. Tel. 0744-422-717. (17018-I)

HEGESZTŐGÉPEK javítása. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

VILLANSZERELÉS: épületi, gépészeti, monofázisú, háromfázisú. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

CÉG 10% kedvezménnyel vállal építkezési munkát, háztetőjavítást, cserépforgatást, tetőcserét, kültéri-beltéri munkát, kerítéskészítést stb. Tel. 0774-997-597. (17262-I)

TERMOPÁN ajtók, ablakok javítása, szűnyogháló szerelése. Tel. 0771-383-725. (17257-I)

56 ÉVES NŐ munkát vállal: házvezetőnői állást, beteg gondozást. Tel. 0770-663-571. (17413)

MAROSVÁSÁRHELYI mosónőt és takarítónőt keresek. Tel. 0787-865-051, 0265/269-045. (17333-I)

FAKIVÁGÁST és kertkaritást vállalom. Tel. 0770-621-920. (17262)

VÁLLALUNK tetőfedést, cserépforgatást, tetőjavítást, tetőkészítést Lindab lemezzel, meszelést, bármilyen munkát. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0742-879-426, István. (17350)

ÁCSMESTER házak felújítását vállalja, tetőkészítést bármilyen lemezből, cserépből, ács munkát, cserépforgatást. Tel. 0746-739-502. (17202)

Szomorúan, de kegyelettel emlékezünk

HAVADTŐI ANIKÓ

halálának második évfordulóján az Ő önzetlen szeretetére, jóságára.

Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel.

Testvére, András, családja és szerető élettársa, S. János. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Még mindig nagyon hiányzol, ANIKÓCI! (17403-I)

VÁLLALUNK háztetőkészítést cserépből vagy Lindab lemezből, szigetelést kartonból vagy polisztrénből, meszelést és kisebb javítást. Tel. 0758-639-258, Csaba. (17386-I)

VÁLLALUNK tetőfelújítást, bármilyen javítást, festést, szigetelést, csatornájavitást, terasz készítést. Hívjanak bizalommal! Tel. 0759-467-356. (17306-I)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ács munkát, bádogos munkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (17385-I)

VÁLLALUNK építkezési munkát, bármilyen kisebb javítást, tetőfedést cseréppel, fémcseréppel, külső-belső festést, saját anyaggal is dolgozunk. Elszállítunk hulladékot. Tel. 0747-300-332. (17031)

IDŐS ASSZONY mellé, családi házba lehetőleg tapasztalattal rendelkező beteg gondozó asszonyt keresünk. Szállítás, teljes ellátás biztosított. Tel. 0265/224-055. (17423-I)

DAJKÁT keresünk egy másfél éves gyermek mellé. Cím: Marosvásárhely, Kövesdomb, Koós Ferenc utca. Munkaidő: 8 óra. Tel. 0745-791-281. (17428)

KIADÓ garázs. Tel. 0744-122-676. (17436-I)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (17078-I)

MEGEMLEKEZÉS

„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek, Hiába szállnak árnyak, álmok, évek. Ők itt maradnak bennünk csöndesen még, Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
Fájó szívvel emlékezünk id. KŐSZEGI FERENCZRE halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szeretettel. (17367-I)

A két éve elhunyt marosvásárhelyi KÁDÁR VILMOSRA fájó szívvel emlékezünk. Özvegye és gyermekei. Imáinkban hordozzuk, hogy legyen emléke áldott, nyugalma csendes. (p.-I)

Álmok, emlékek, szép szavak, ez minden, ami a múltból megmaradt. Őt soha nem felejttem. Október 7-én hét éve, hogy a szerető feleség, a havadtői MARTON (BANDI) ELLA szíve megszűnt dobogni. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szeretettel, férje, Gyuri, gyermekei és unokái. (17422-I)

Fájó szívvel emlékezünk a drága jó édesanyára és testvére, a néhai CSEGI ESZTERRE halálának 3. évfordulóján. Emlékét őrzi három fia és családjuk, valamint testvére, Cseh Ilus és családja. Isten nyugtassa békében! Szeretettel. (17430-I)

ELHALÁLOZÁS

Fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a drága édesapa, após, nagytata, dédnagytata, unokatestvér, rokon, hittestvér és jó szomszéd,

ORBÁN SÁNDOR

az IRTA volt buszsofőre, 2022. október 5-én este, 102. születésnapján megpihent az Úrban. Virrasztói istentisztelet október 8-án 19 órakor lesz a VIII. temetkezési központ kápolnájában (szentgyörgyi új temető). A temetés október 9-én 15 órakor a Jeddai úti temető kápolnájából, adventista szertartás szerint lesz.

A boldog viszontlátás reményében,

a gyászoló család.
(-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket fejezzük ki volt osztályfőnökünknek, Kiss Alice tanárnőnek férje, KISS GÉZA elhunyt okozta mély fájdalmában. Az Unirea Liceum 1972-ben végzett XII.D osztályának volt diákjai. (17429-I)

Őszinte részvétünket fejezzük ki volt osztályfőnökünk, Kiss Alice tanárnőnek FÉRJE elhunyt okozta mély fájdalmában. Az Unirea Liceum 1965-ben végzett XI.B osztályának volt diákjai. (17431)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balszamozás, temetés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256-I)

A VETA KFT. fröccsöntő gépekre alkalmaz SZAKKÉPZETLEN MUNKAERŐT három váltásba. Vonzó bérezést és ételjegyeket ajánlunk. Tel. 0788-481-753. (23259-I)

DR. INCZE SÁNDOR belgyógyász főorvos betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatt. Tel. 0265/265-112. (16891-I)

SZAKMUNKÁSOKAT és SEGÉDMUNKÁSOKAT alkalmazunk LAKATOS- és ASZTALOSMŰHELYBE. Érdeklődni hétköznap 9-16 óra között a 0744-544-336-os telefonszámon. (66796-I)

AUTÓSZERELŐT alkalmazunk KAMIONSZERVIZBE. Tel. 0744-692-871. (23267)

GYÓGYPEDIKÚR. Tel. 0756-680-226. www.sanuspedis.com (17432)

Az **OLIGRAF NYOMDÁSZT, KÖNYVKÖTŐT és SZERSZÁMGÉPLAKATOST** alkalmaz. Tel. 0725-917-421. (66801-I)

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Lizzie Streit
Természetes
gyulladás-
csökkentők

Maja Lunde
A Nap őrzője

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT - MIKROHITEL

www.microcreditlam.ro
0720 030 804

therezia[®]
Mezőpaniti tejtermékek...

Megjelent a Garabontziás lap legfrissebb száma

GARABONTZIÁS LAP
HATVÁRHELYI ÉVFOLYAM • 3 (11) SZÁM • 2022
• IRODALOM • FOTÓ • GRAFIKA • NÉPRIAJZ •

TARTALOMBÓL: Árkó Blanka • Bócsa Vivien Beatrix • Bihari Enikő • Borbáth Sándor Levente • Fehér Kinga • G. Szabó Ferenc • Gábor Levente • Gálfalvi Gábor • Horváth Jeges-Zoltán • Józsa Attila • Kádár Sára Hajnalka • Kendi Csenge-Napsugár • Körmendi Rita • Laslo Laura • Mészely József • Mihályi Ákos • Molnár Gál Irén • Orosz Margit • Para Olga • Danyi Zsuzsanna • Debreczeni György • Kránitz Laura • Ambrus József • Vincze Andrea Victória • Csontos Márta

Ezúttal Bócsa Vivien Beatrix • Bihari Enikő • Borbáth Sándor Levente • Fehér Kinga • G. Szabó Ferenc • Gábor Levente • Gálfalvi Gábor • Horváth Jeges-Zoltán • Józsa Attila • Kádár Sára Hajnalka • Kendi Csenge-Napsugár • Körmendi Rita • Laslo Laura • Mészely József • Mihályi Ákos • Molnár Gál Irén • Orosz Margit • Para Olga • Danyi Zsuzsanna • Debreczeni György • Kránitz Laura • Ambrus József • Vincze Andrea Victória • Csontos Márta költeményeiből és novelláiból válogattunk.

ÉTV

ÜZENET SZERETETTEL

Béres Ildikóval és Barabási Tivadarral

VASÁRNAP 13:30-TÓL

Marosvásárhelyi Rádió Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!